

 <p>СӘТБАЕВ УНИВЕРСИТЕТІ</p>	<p align="center">ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ</p> <p align="center">«Қ.И. СӘТБАЕВ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ТЕХНИКАЛЫҚ ЗЕРТТЕУ УНИВЕРСИТЕТІ»</p> <p align="center">КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМ</p>	
<p>3-деңгейдегі СМЖ құжат</p>	<p align="center">2022 жылғы «14» 06 - №1 редакция</p>	<p align="center">H029-06-06.3.01-2022</p>

**Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу
Университетінің техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар туындаған
кезде террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы
қорғалуын және персонал мен білім алушылардың іс-қимылдарын
ұйымдастыру бойынша**

НҰСҚАУЛЫҚ
H029-06-06.3.01-2022

АЛҒЫ СӨЗ

1 «Қ.И. Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ» Шұғыл қызмет көрсету орталығында әзірленді

Шұғыл қызмет көрсету орталығының директоры

«6» 06 2022ж.

 Б.Ботаев

2 КЕЛІСІЛДІ

Басқарма аппаратының басшысы

«13» 06 2022 ж.

С.Шалабаев

Инфрақұрылымды басқару департаментінің директоры

«10» 06 2022 ж.

Р.Тыныбеков

Бағалау және сапа бөлімінің бастығы

«09» 06 2022 ж.

А.Сауранбаева

Құқықтық қамтамасыз ету және мемлекеттік сатып алу басқармасы бастығының м.а

«08» 06 2022 ж.

Т.Абуkenов

Құжаттамалық қамтамасыз ету және мемлекеттік тілді дамыту бөлім бастығының м. а.

«07» 06 2022ж.

Ж. Оракбаева

3 Басқарманың 2022 ж «14» 06 № 9 шешімімен бекітілді

4 Бірінші рет енгізілді

МАЗМҰНЫ

1	Жалпы ережелер	4
2	Өткізу режимін ұйымдастыруға қойылатын талаптар	7
3	Профилактикалық және оқу іс-шараларын ұйымдастыруға қойылатын талаптар	10
4	Террористік көріністерге ден қою, сондай-ақ жасалған терроризм актісінің нәтижесінде туындаған техногендік сипаттағы қатерлерді жою мәселелері бойынша өзара іс-қимылды ұйымдастыруға қойылатын талаптар	13
5	Террористік тұрғыдан осал объектінің терроризмге қарсы қорғалуы паспортын әзірлеуге және оның айналымына қойылатын талаптар	14
6	Террористік тұрғыдан осал объектілерді Білім және ғылым саласындағы қызметті жүзеге асыратын инженерлік-техникалық жабдықпен жарақтандыруға қойылатын талаптар	17
	Қосымша	21
	Өзгерістерді тіркеу парағы	49

1 Жалпы ережелер

1 Осы техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар туындаған кезде террористік тұрғыдан осал объектілердің және персонал мен білім алушылардың іс - қимылдарының терроризмге қарсы қорғалуын ұйымдастыру жөніндегі Нұсқаулық (бұдан әрі-нұсқаулық), Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ Ұлттық Техникалық Зерттеу Университеті (бұдан әрі – Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ),"терроризмге қарсы іс-қимыл туралы"Қазақстан Республикасы Заңының 10-2-бабының 1-тармағына сәйкес әзірленді, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 6 мамырдағы № 305 қаулысымен бекітілген террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуын ұйымдастыруға қойылатын талаптарға сәйкес, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2022 жылғы 30 наурыздағы № 117 бұйрығымен бекітілген.

2 Осы Нұсқаулық Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ объектілеріне қолданылады, яғни Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 сәуірдегі № 234 қаулысымен бекітілген объектілерді террористік тұрғыдан осал объектілерге жатқызу ережелері мен өлшемшарттарына (бұдан әрі-ережелер) сәйкес жатқызылған объектілер.

3. Осы Нұсқаулықта келесі негізгі ұғымдар қолданылады:

1) бейнебақылау жүйесі - жұмыс істейтін бейнеарналар жиынтығы, бейне деректерді жазуға және сақтауға арналған бағдарламалық-техникалық құралдар, сондай-ақ бір-бірімен ақпарат алмасатын бағдарламалық және (немесе) техникалық басқару;

2) жарықтандыру жүйесі - бейнебақылау жүйесі үшін жарықтандырудың қажетті деңгейін, адамдар мен көлік құралдарының объектіде түнде көрінуін қамтамасыз ететін техникалық құралдар жиынтығы;

3) күзет қызметінің субъектілері - бұл Қазақстан Республикасы Ішкі істер органдарының мамандандырылған күзет бөлімшелері және жеке күзет ұйымдары;

4) объектінің потенциалды қауіпті бөлігі – жарылғыш және өрт қаупі, қауіпті химиялық заттар, қару-жарақ пен оқ-дәрілер, улы заттар мен препараттар, технологиялық тізбектер элементтері, жүйелер, жабдықтар немесе құрылғылар, пайдаланылатын, сақталатын немесе қолданылатын аумақтық бөлінген аймақтар (учаскелер) объектінің конструктивтік және технологиялық элементтері, сондай-ақ, объектіде адамдардың жаппай келу ықтималдығы, оның өмірі мен денсаулығына зиян келтіруге ықпал етуі мүмкін терроризм актісін жасауы, апат болуы, қауіпті әлеуметтік-экономикалық салдарлармен төтенше жағдай қатерін туғызу; терроризм актісін жасау үшін оларды одан әрі пайдалану мақсатында қауіпті заттар мен материалдарды ұрлау болуы мүмкін объектінің қауіпті аймақтары;

5) объектінің периметрі - құқық белгілейтін құжаттарға сәйкес объектінің шекарасы;

6) оқу (профилактикалық) іс-шаралары - алғашқы әрекет ету дағдыларын қалыптастыру мақсатында нұсқаулар және жаттығулар түрінде жүзеге асырылатын персонал мен күзетті оқытудың превентивті тәсілдері;

7) педагог – педагогтік немесе тиісті бейіні бойынша өзге де кәсіптік білімі бар және білім алушыларды және (немесе) тәрбиеленушілерді оқыту және тәрбиелеу, білім беру қызметін әдістемелік қолдау немесе ұйымдастыру бойынша педагогтің кәсіптік қызметін жүзеге асыратын тұлға;

8) рұқсаттама режимі - адамдардың санкцияланбаған кіру (шығу), көлік құралдарының кіруі (шығуы), мүліктің кіруі (шығарылуы), кіру (әкетілу) мүмкіндігін болдырмайтын, белгіленген тәртіпті реттейтін ережелер жиынтығы;

9) терроризмге қарсы қауіпсіздік паспорты - бұл оның антитеррорлық қауіпсіздігінің жай-күйін бейнелейтін және террористік актілерге осал объектідегі террористік актілердің салдарының алдын-алу, жолын кесу, азайту және (немесе) жою жөніндегі іс-шараларды жоспарлауға арналған объект туралы жалпы және инженерлік-техникалық ақпаратты қамтитын ақпараттық-анықтамалық құжат;

10) террористік тұрғыдан осал объектілер – аса маңызды мемлекеттік, стратегиялық, қауіпті өндірістік объектілер, сондай-ақ стратегиялық маңызы бар экономика салаларының объектілері, адамдар көп жиналатын объектілер, терроризмге қарсы қорғауды міндетті ұйымдастыруды талап ететін күзетілетін объектілер;

11) хабардар ету жүйесі - террористік актілерге осал объектідегі төтенше жағдайлар (авария, өрт, табиғи апат, шабуыл, терроризм актісі) кезінде және іс-қимыл туындаған жағдайда дабыл туралы жедел хабарлауға (жарық және (немесе) дыбыстық хабарлама) арналған техникалық құралдар жиынтығы.

4 Объектілердің терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету жөніндегі шаралар объектілер аумағында терроризм актілерін жасауға кедергі келтіретін жағдайлар жасауға (олардың жасалу қатерін азайтуға), террористік қатерлердің салдарларын барынша азайтуға және (немесе) жоюға бағытталған ықтимал.

5 Қорғаныс шараларын ұйымдастыру алдын алу, сараланған тәсіл, сәйкестік және күрделілік қағидаттарына негізделген.

6 Объектілердің терроризмге қарсы қауіпсіздігі келесі жағдайларды жасау арқылы қамтамасыз етіледі:

1) шаралар қабылдау арқылы қол жеткізілетін объектілерге заңсыз кірудің алдын алу:

-объектілерге кіруге рұқсаттама орнату және оны қатаң сақтау;

-объектіге заңсыз кіруді анықтау арқылы объектіні инженерлік-техникалық тұрғыдан нығайту.

2) терроризмге дайындық және (немесе) акт жасау белгілерін анықтау мынадай шараларды қабылдау арқылы жетіледі:

-күдікті адамдар мен заттарды анықтау үшін объектілердегі және қоршаған аумақтағы жағдайды бақылау;

-білім алушылар арасындағы экстремизм профилактикасы (құқықтық оқыту, экстремизмге жағымсыз эмоционалды қарым-қатынасты қалыптастыру);

-объектілерді инженерлік-техникалық жарақтандыру тұрғысынан материалдық-техникалық базаны жақсарту;

3) объектілерде терроризм актілерін жасау әрекеттерінің жолын кесу:

-объектінің дайындалған қызметкерлерінің күшімен объектілерді күзетуді жүзеге асыру немесе күзет қызметі субъектілерімен шарт жасасу;

-келушілердің объектілер мен көлік құралдарына кіруінің белгіленген тәртібін тұрақты бақылауды ұйымдастыру;

-ұжымның, соның ішінде педагогтердің және білім алушылардың қауіпсіздік мәдениетін, терроризмге қарсы сананы қалыптастыру;

-объектілердің антитеррорлық қауіпсіздігін қамтамасыз ететін барлық іс-шараларды бақылау;

4) объектілердегі ықтимал террористік қатерлердің салдарын азайту және жою, оған келесі шараларды қабылдау арқылы қол жеткізіледі:

-білім және ғылым объектілерінің сипаттамаларына сәйкес келетін террористік сипаттағы ықтимал қауіп-қатерлерге жауап беру алгоритмдерін әзірлеу;

-күзет қызметі субъектілерінің қызметкерлерін, қызметкерлерді, білім алушыларды, сондай-ақ білім алушылар мен тәрбиеленушілердің ата-аналарының (заңды өкілдерінің) олардың терроризм актісін жасау кезіндегі және одан кейінгі әрекеттеріне қатысты тиісті дайындығы;

-уәкілетті органдарға, қызметкерлерге, білім алушыларға уақытылы хабарлауды ұйымдастыру, сондай-ақ білім алушылар мен тәрбиеленушілердің ата-аналарына (заңды өкілдеріне) объектіде терроризм актісі туындаған кезде олардың әрекеттері туралы хабарлау;

-объектінің терроризмге қарсы қауіпсіздік паспортын уақытылы жасау және жаңарту, оны тиісті түрде сақтау.

7 объектілердің терроризмге қарсы қорғалуын Басқарма төрағасы-Ректор немесе оның орнындағы адам ұйымдастырады.

8 Басқарма Төрағасы-Ректордың бұйрығымен объектілердің терроризмге қарсы қорғалуы жөніндегі іс-шараларды өткізуді қамтамасыз ететін өкімдік өкілеттіктер берілген жауапты лауазымды тұлға айқындалады.

9 университеттің инфрақұрылымын басқару жөніндегі бөлімше университеттің үй-жайларын жалға алу шартын жасасу кезінде жалға алушылардың жалға алынған үй-жайдың терроризмге қарсы қорғалуын, оны күзетуді және қазіргі заманғы инженерлік-техникалық құралдармен жарақтандырылуын, университеттің өткізу режимінің талаптарын сақтауды қамтамасыз ету міндетін көздейді.

Нормативтік сілтемелер

- "Терроризмге қарсы іс-қимыл туралы"Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 13 шілдедегі № 416-1 Заңы.

- ҚР Президентінің 09.08.2013 ж. № 611 "Терроризм актісі қатерінің туындауы туралы ақпаратты мониторингтеудің және халықты хабардар етудің мемлекеттік жүйесінің ұйымдастырылуы мен жұмыс істеу қағидаларын бекіту туралы" Жарлығы;

- "Террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуын ұйымдастыруға қойылатын талаптарды "бекіту туралы" ҚР Үкіметінің 2021 жылғы 6 мамырдағы № 305 қаулысы;

- ҚР Үкіметінің 12.11.2013 ж. № 1217 "террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуының үлгілік паспортын бекіту туралы"қаулысы;

- "Объектілерді террористік тұрғыдан осал объектілерге жатқызу қағидаларын бекіту туралы" ҚР Үкіметінің 2021 жылғы 12 сәуірдегі № 234 қаулысы;;

- "Ұлттық бейнемониторинг жүйесінің жұмыс істеу қағидаларын бекіту туралы"ҚР ҰҚК Төрағасының 2020 жылғы 27 қазандағы № 69-ке бұйрығы;

- ҚР ПМ әдістемелік ұсынымдары;

2 Өткізу режимін ұйымдастыруға қойылатын талаптар

2.1 Осы тарау объектілердің терроризмге қарсы қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсаттарына сәйкес келетін объектілердегі өткізу режимін ұйымдастыруға қойылатын талаптарды анықтайды.

2.2 Объектілердің терроризмге қарсы қорғалуының неғұрлым жоғары деңгей-ін қамтамасыз ету үшін Университет қолданыстағы заңнама шеңберінде күзет қызметтерін көрсетуге, оның ішінде террористік тұрғыдан осал объектілерді күзетуге лицензиясы бар күзет қызметі субъектісімен күзет қызметтерін көрсету туралы шарт жасасуы мүмкін.

2.3 Күзет қызметі субъектісімен күзет қызметтерін көрсету туралы шарт жасасу кезінде Университет қызметтерді жеткізушінің терроризмге қарсы қорғалу және қауіпсіздіктің тиісті деңгейі талаптарының сақталуын қамтамасыз ету міндетін көздейді, оларға мыналар жатады:

1) қызметкерлерге, педагогтерге, білім алушыларға, тәрбиеленушілерге және олардың ата-аналарына (заңды өкілдеріне), көлік құралдарына объектіге немесе оның бөлігіне (аймағына) рұқсат етілген кіруді ұйымдастыру;

2) объекті аумағында заңға қарсы ниеті бар адамдарды, сондай-ақ заттар мен құралдарды, оларды іске асыру үшін пайдалану мүмкіндігін анықтау;

3) объектіні күзету, объектінің ықтимал қауіпті учаскелерін және қауіпті аймақтарды (бақылау) қорғау, оның ішінде оларда бөтен адамдардың бақылаусыз болуын болдырмау;

4) жасалған терроризм актісінен туындайтын техногендік қауіптерді азайтуға және жоюға бағытталған алғашқы іс-қимыл шараларын іске асыру бойынша объектінің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін адамдармен оқу іс-шараларын ұйымдастыру;

5) осы Нұсқаулықтың 6-тарауында көзделген терроризмге осал объектілерді терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыру талаптарына сәйкес объектіде орнатылған техникалық қорғау құралдарын тиісінше пайдалану.

2.4 Объектіге кіру режимі ректор-Басқарма Төрағасының бұйрығымен бекітілген "кіру және объектішілік режимдерін ұйымдастыру жөніндегі Ережеге" (бұдан әрі-Ереже) сәйкес жүзеге асырылады.

2.5 Басқарма төрағасы-Ректор өткізу режимінің тәртібін, оны ұйымдастыруға және бақылауға жауапты тұлғаларды анықтайды. Күзет қызметі субъектісімен күзет қызметтерін көрсету туралы келісімшарт болмаған жағдайда, өткізу режимін тікелей орындауға жауапты адамды тағайындау қарастырылады.

2.6 Объектілерге арналған өткізу режимін ұйымдастыру тәртібінде:

-объектілерде жұмыс істейтін қызметкерлердің жұмыс кестесі және олардың жұмыс уақытында және жұмыстан тыс уақытта кіру тәртібі;

-келушілерді объектіге өткізу тәртібі;

-материалдық құндылықтарды әкелу (әкету), енгізу (шығару) тәртібі; егер өзге құқықтық актілерде көзделмеген болса, Университет объектілеріне алып өтуге тыйым салынған нәрселер мен заттардың тізбесі;

-объектілердің ықтимал қауіпті учаскелерінің тізбесі (кіру қақпасы, кіру есігі, қосалқы шығу, бірінші қабаттың терезелері, жертөле үй-жайы және т.б.).

-кіру учаскесі (кемінде екі негізгі аймақ белгіленеді: бірінші аймақ - қызметкерлерге, білім алушыларға, ата-аналарға және өзге де келушілерге

кіруге шектеу қойылмаған ғимараттар, аумақтар, үй-жайлар; екінші учаске белгілі бір санаттағы адамдарға кіруге рұқсат етілген ғимараттар мен үй-жайлар, электрщиттер, қазандықтар, химия және физика зертханалық кабинеттері, жоғары оқу орындарында – күрделі техникалық жабдықтары бар үй-жайларды көздейді.

2.7 Университет объектілері үшін өткізу режимін ұйымдастыру тәртібі осы тараудың 14-тармағында көрсетілген мәліметтерден басқа мыналарды көздеуі тиіс:

-білім алушыларды оқу сабақтарына, сабақтан тыс жұмыстарға, үйірмелер мен секцияларға жіберу тәртібі;

-университет нысандарына келушілерді өткізу тәртібі;

-білім алушыларды сабаққа жаппай өткізуді жүзеге асыруға арналған орындар (Негізгі және қосалқы) және оларды бақылау тәртібі;

2.8 Білім беру ұйымдарына әкелуге және олардың аумақтарында пайдалануға тыйым салынған заттар мен құралдардың тізбесі "Білім беру ұйымдарына және олардың аумақтарына әкелуге тыйым салынған, оларда пайдаланылуы шектелген нәрселер мен заттардың тізбесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2021 жылғы 25 мамырдағы № 235 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тізілімінде № 22857 болып тіркелген).

2.9 Ереже негізінде өткізу және/немесе объектішілік режимдерді сақтау бойынша міндеттер жүктелген университеттің жауапты тұлғасы міндетті түрде нормативтік құжат әзірлейді:

1) Университет объектілеріне кіру кезінде жеке басын куәландыратын тиісті құжаттарын тексеру;

2) объектінің аумағына автокөлік құралдарын өткізу кезінде әкелінетін жүктердің тиісті құжаттарын және сипатын тексеру;

3) қызметтік істер бойынша объектіге баратын адамдардың құжаттарын және басқа ұйымдардан келу мақсаттарын тексеру, келушілер кітабына тиісті жазбалар жасау;

4) ішкі үй-жайларды тексеру, объектінің периметрін тексеру және қоршауларды бүліну тұрғысынан тексеру, бөгде, жарылу қаупі бар және күдікті заттарды анықтау тұрғысынан объектілердің аумағын үнемі аралау;

5) барлық анықталған бұзушылықтар туралы университет басшылығына дереу хабарлау;

6) белгіленген қағидаларды бұза отырып, объектінің аумағына кіруге және (немесе) қызметкерлерге, педагогтерге, білім алушыларға, тәрбиеленушілерге қатысты, Университет периметріне тікелей жақын жерде ұзақ уақыт тұрақтаған белгісіз автокөлік анықталған кезде құқыққа қарсы іс-әрекеттер жасауға тырысатын адамдар анықталған кезде нақты объектінің жарактандырылуын негізге ала отырып, объектінің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғаларының іс-әрекеттері.

2.10 Білім беру объектілерінде осы тараудың 17-тармағында көзделген іс-шаралардан басқа объектінің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғалардың лауазымдық нұсқаулығы:

1) қызметкерлердің, педагогтердің, білім алушылар мен тәрбиеленушілердің жұмысқа және сабақтарға жаппай (жалпы) келуі және шығуы, олардың жұмыс пен сабақ аяқталғаннан кейін кетуі кезінде кіру және шығу үшін кіру есіктерін еркін ұстауды;

2) белгіленген тәртіпке сәйкес білім алушылар мен тәрбиеленушілердің ата-аналарын (заңды өкілдерін), өзге де өкілдерін объектіге өткізуді жүзеге асыруды көздейді;

2.11 Лауазымдық нұсқаулық жеке сипатқа ие және университеттің барлық объектілері үшін оның ерекшеліктерін ескере отырып жасалады.

2.12 Объектіде өткізу режимін сапалы ұйымдастыру мақсатында күзет қызметкерінің (қызметкерлерінің) орнын қарастыру қажет.

2.13 Азаматтардың құқықтарын шектейтін, объектінің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғалары талаптарының заңдылығын түсіндіретін өткізу режимінің негізгі қағидалары туралы хабарламаларды объектінің әкімшілігі көруге болатын жерлерге орналастырады (объектіге кіру кезінде).

3-тарау. Профилактикалық және оқу іс-шараларын ұйымдастыруға қойылатын талаптар

3.1 Басқарма төрағасы-Ректор немесе оны алмастыратын адам (бұдан әрі-басшылық) олардың терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету жөніндегі профилактикалық және оқу іс-шараларын ұйымдастыру жөніндегі іс-шараларды ұйымдастырушы болып табылады.

3.2 Алдын алу іс-шараларының мақсаты Университет объектісінде терроризм актісін жасауды барынша азайтуға ықпал ететін жағдайлар жасау болып табылады.

3.3 Оқу іс-шараларының мақсаты Университет объектілерінің қызметкерлерін, педагогтерді, білім алушыларды, тәрбиеленушілерді, ата-аналарды (заңды өкілдерді) терроризмге қарсы қауіпсіздіктің негізгі қағидаларымен таныстыру, терроризм актісінің жасалу қаупі төнген кезде және ол жасалғаннан кейін сауатты және ұтымды мінез-құлық дағдыларын тұжырымдау болып табылады.

3.4 Профилактикалық және оқу іс-шаралары нұсқамалар, сабақтар (практикалық және теориялық) түрінде:

- 1) Университет қызметкерлерімен;
- 2) педагогтермен;
- 3) объектінің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғалармен өткізіледі.

3.5 Қызметкерлермен, педагогтермен, білім алушылармен профилактикалық және оқу іс-шараларын өткізуді объектінің терроризмге қарсы қорғалуы жөніндегі іс-шараларды өткізуге Басқарма төрағасы-Ректор немесе оны алмастыратын адам (бұдан әрі-басшылық) бұйрығымен бекітілген қызметкер жүзеге асырады.

3.6 Осы іс-шараларды өткізуге Алматы қаласында орналасқан әкімшілік-аумақтық бірліктің терроризмге қарсы комиссиясымен келісім бойынша мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдардың өкілдері, сондай-ақ Университеттің неғұрлым дайындалған қызметкерлері тартылады.

3.7 Білім алушылармен профилактикалық және оқу іс-шараларын өткізу кезінде ПОҚ, білім алушылар тобының кураторлары қатысады.

3.8 Терроризмге қарсы қауіпсіздік мәселелері жөніндегі профилактикалық және оқу іс-шаралары тақырыптарының нұсқалары осы Нұсқаулықтың 1-қосымшасында келтірілген.

3.9 Білім алушылармен, тәрбиеленушілермен профилактикалық іс-шаралар білім беру-тәрбие процестері, арнайы сабақтар, сынып сағаттары, тәрбие жұмыстары аясында да жүзеге асырылады. Алдын алу іс-шараларына ішкі тәртіп ережелерін және бұзуға бейім жекелеген білім алушылардың алдын алу және анықтау бойынша педагогикалық кеңестің іс-әрекеттері жатады. Білім алушылармен сабақ өткізу кезінде сабақтың нысаны, материалы университеттің терроризмге қарсы қорғалуын ұйымдастыруға жауапты тұлғамен келісіледі.

3.10 Объектінің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін қызметкерлермен профилактикалық және оқу іс-шараларын жүргізу оның басшысына жүктеледі.

3.11 Объектінің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғалармен терроризмге қарсы қорғаудың инженерлік-техникалық құралдарын пайдалану дағдыларына ие болу және (немесе) жетілдіру, үй-жайларды қарап тексеру техникасы, жарылғыш құрылғылардың орнатылуы мүмкін орындарды анықтау бойынша қосымша сабақтар өткізіледі.

3.12 Сабақтар (практикалық және теориялық) Университет басшысы бекіткен өткізу кестелеріне сәйкес жүргізіледі.

3.13 Терроризмге қарсы қорғау жөніндегі іс-шараларды өткізуге жауапты адам қызметкерлердің жекелеген топтары үшін олардың қызметін ескере отырып іс-шаралар кестесін жасайды.

3.14 Теориялық сабақтар қызметкерлер, педагогтер, білім алушылар, қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша қызметкерлер арасында терроризм идеологиясының таралуының алдын алуға, сондай-ақ терроризмге қарсы іс-қимылға, терроризм идеологиясын оның әртүрлі көріністерінде қабылдамауды қалыптастыруға, қауіпсіздік мәдениетін қалыптастыруға бағытталады.

3.15 Практикалық сабақтар қызметкерлердің, педагогтердің, білім алушылардың, объектінің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғалардың іс-қимылдарының барынша үйлесімділігін және анықтығын қамтамасыз етуге бағытталады.

3.16 Университетте және оның аумағында терроризм актісінің жасалу қаупі туындаған кездегі іс-қимылдар бойынша практикалық сабақтар бүкіл ұжымды қамти отырып, Алматы қаласының терроризмге қарсы комиссиясының үйлестіруімен жылына кемінде бір рет өткізіледі.

3.17 Университеттің барлық ұжымын қамти отырып, практикалық сабақтарды өткізу алдында қызметкерлердің, педагогтердің, білім алушылардың, объектінің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғалардың жекелеген топтарымен осы Нұсқаулыққа 2-қосымшаға сәйкес терроризм актілерін жасаудың ықтимал сценарийлері кезінде мінез-құлық алгоритмдерін білуін қалыптастыруға бағытталған теориялық және практикалық сабақтар, жоспарлы нұсқамалар өткізіледі.

3.18 Нұсқамалар өткізу қызметкерлер мен педагогтерді терроризмге қарсы қауіпсіздіктің негізгі ережелерімен таныстыруға, сауатты және ұтымды мінез-құлық дағдыларын дамытуға арналған.

3.19 Жоспарлы нұсқама Университет ұжымының әрбір тобы үшін (қызметкерлер, педагогтер, объектінің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғалар, білім алушылар) жылына кемінде екі рет өткізіледі.

3.20 Жоспардан тыс нұсқама:

1) Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 9 тамыздағы "Терроризм актісі қатерінің туындауы туралы ақпарат мониторингінің және халықты хабардар етудің мемлекеттік жүйесінің ұйымдастырылуы мен жұмыс істеу қағидаларын бекіту туралы" № 611 Жарлығына сәйкес объект орналасқан өңірде террористік қауіптілік деңгейінің бірін енгізу: объектінің терроризмге қарсы қорғалуы жөніндегі іс-шараларды өткізуді қамтамасыз ететін адамның үйлестіруі кезінде орташа ("сары"), жоғары ("қызғылт сары"), дағдарысты ("қызыл");

2) объектінің терроризмге қарсы қорғалуы жөніндегі іс-шараларды өткізуді қамтамасыз ететін адамды үйлестіру кезінде Университетте терроризм актісін жасаудың ықтимал қатері туралы ақпараттың болуы;

3) терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабты үйлестіру кезінде сабақтарға, жаттығу іс-шараларына дайындық, университет бөлімшелері мен қызметкерлерінің іс-қимылдарын бағалау;

4) Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметін үйлестіру кезінде күзет іс-шараларын өткізуге дайындық кезінде өткізіледі.

3.21 Жоспардан тыс нұсқаманың мазмұны оны жүргізу қажеттілігін тудырған себептер мен жағдайларға байланысты әрбір нақты жағдайда айқындалады.

3.22 Университетте жұмыс істейтін қызметкерлер тобы үшін немесе жеке (жұмысқа, оқуға жаңадан түскен адамдар үшін) нұсқаулық өткізіледі.

3.23 Алдын алу және оқу іс-шараларын өткізу үшін барлық немесе белгілі бір қызметкерлер тобын, білім алушыларды сыйыстыратын, арнайы көрнекі ақпаратты (стендтер, плакаттар) орналастыруға, тақырыптық слайдтарды көрсету үшін проектор орнатуға, аудиотехниканы немесе бейнетехниканы пайдалануға арналған орын бөлінетін үй-жай пайдаланылады.

3.24 Іс-шара аяқталғаннан кейін оның нәтижелері осы Нұсқаулыққа 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша терроризмге қарсы қорғау жөніндегі оқу іс-шараларын есепке алу журналына (бұдан әрі - журнал) енгізіледі.

3.25 Журнал нөмірленеді, тігіледі және мөрмен бекітіледі. Журналды толтыру қатаң бірізділікті сақтай отырып жүргізіледі.

3.26 Журналды жүргізуді объектінің терроризмге қарсы қорғалуы жөніндегі іс-шараларды өткізуге жауапты адам жүзеге асырады.

3.27 Нұсқамаға немесе сабаққа 20-дан астам адам қатысқан кезде көрсетілген іс-шараны құжаттау хаттама түрінде жүзеге асырылады.

4 Террористік көріністерге ден қою, сондай-ақ жасалған терроризм актісінің нәтижесінде туындаған техногендік сипаттағы қатерлерді жою мәселелері бойынша өзара іс-қимылды ұйымдастыруға қойылатын талаптар

4.1 Терроризмге қарсы комиссиямен өзара іс-қимыл терроризм актілерінің алдын алу және ескерту, қызметкерлерді, білім алушыларды, университет қауіпсіздігін қамтамасыз ететін адамдарды оқыту және даярлау, Терроризм актісі қатері төнген немесе жасалған жағдайда университет объектілерінің іс-қимылға дайындығын айқындау мақсатында ұйымдастырылады.

4.2 Терроризмге қарсы комиссиямен өзара іс-қимыл университет үшін террористік сипаттағы барынша ықтимал қауіптерді нақтылау жолымен профилактикалық және оқу-жаттығу іс-шараларын жоспарлау кезеңінде белгіленеді.

4.3 Университетте террористік сипаттағы неғұрлым ықтимал қауіп-қатерлерге, оның ерекшеліктеріне (объектінің түрі, оның орналасуы, қызметкерлер мен білім алушылар саны, күзет жүйесі) сүйене отырып, объектіде осы Нұсқаулыққа 2-қосымшада келтірілген террористік сипаттағы ықтимал қауіп-қатерлерге әртүрлі адамдар тобының іс-қимыл алгоритмдері нақтыланады.

4.4 Аталған алгоритмдер уәкілетті мемлекеттік органдардың қатысуымен өткізілетін практикалық сабақтар барысында, сондай-ақ терроризмге қарсы әртүрлі деңгейдегі сабақтарды, жаттығу іс-шараларын

дайындау және өткізу, Алматы қаласының терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабының жоспарына сәйкес Университет қызметкерлерінің іс-қимылдарын бағалау барысында пысықталады.

4.5 Университетті терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штаб әртүрлі деңгейдегі терроризмге қарсы сабақтарды, жаттығу іс-шараларын өткізуге, университеттің күзет бөлімшелері мен персоналының іс-қимылын бағалауға жұмылдырған жағдайда, Басқарма төрағасы-Ректор, күзет қызметтерін көрсету туралы шарт жасасқан күзет қызметі субъектісінің басшысы, университеттің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін бөлімше қызметкерлердің қажетті топтарын тартуға және қатысуға жәрдемдеседі, білім алушылардың, объектілердің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғалардың аталған іс-шараларды өткізуге құқығы бар.

4.6 Терроризмге қарсы әртүрлі деңгейдегі сабақтарды, жаттығу іс-шараларын өткізу, персоналдың іс-қимылын бағалау қорытындылары бойынша тиісті жоспарларға, кестелерге және алгоритмдерге қажет болған жағдайда тиісті өзгерістер мен толықтырулар енгізіледі.

4.7 Террористік көріністерге ден қою мәселелері бойынша өзара іс-қимыл міндеттерінің бірі Алматы қаласының аумақтық ішкі істер және Ұлттық қауіпсіздік органдарын терроризм актілерін дайындау фактілері мен белгілері туралы уақтылы хабардар ету және оларға жол бермеуге бағытталған шараларды іске асыру болып табылады.

4.8 Университет басшылығы, университет қауіпсіздігін қамтамасыз ету бөлімшесі терроризм актісін (актілерін) жасау немесе жасау қатерлеріне ден қоюға әзірлікті қамтамасыз ету шеңберінде бастапқы ден қою алгоритмдерін әзірлейді:

1) терроризм актісінің (актілерінің) жасалу қаупі немесе жасалуы туралы Алматы қаласының аумақтық ішкі істер және Ұлттық қауіпсіздік органдарын дереу хабардар ету бойынша;

2) уәкілетті мемлекеттік органдардан терроризм актісінің (актілерінің) жасалуы немесе жасалу қаупі туралы ақпарат алған кездегі;

3) қызметкерлердің, білім алушылардың қолдан жасалған жарылғыш құрылғыларды жасауға арналған қаруды, бөлшектерді ұрлаудың, заңсыз сатып алудың белгілі болған фактілері туралы, сондай-ақ оларды сақтау орындары туралы аумақтық ішкі істер органдарын уақтылы хабардар ету қағидаттарына негізделеді.

5 Террористік тұрғыдан осал объектінің терроризмге қарсы қорғалу паспортын әзірлеуге және онымен жұмыс істеуге қойылатын талаптар

5.1 Террористік тұрғыдан осал объектінің терроризмге қарсы қорғалу паспорты (бұдан әрі – Паспорт) терроризмге қарсы іс-қимылды жүзеге асыратын мүдделі органдар объектідегі терроризм актілерінің алдын алу,

жолын кесу, салдарын барынша азайту және (немесе) жою жөніндегі іс-шараларды жоспарлаған кезде оларды пайдалануға арналған.

5.2 Эвакуация орны, жинау орындары, құлақтандыру жүйесі, университет басшылығы мен білім алушыларды хабардар ету тәртібі туралы ақпарат университеттің терроризмге қарсы қорғалу паспортына енгізіледі.

5.3 Паспорт қол жетімділігі шектеулі ақпаратты қамтитын құжат болып табылады. Университет басшылығы оны әзірлеуге қатыспаған тұлғалардың паспортқа қол жеткізуін шектеу, объектілердің терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету, объектілердің терроризмге қарсы қорғалуының жай-күйін бақылау, терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабтың қызметі бойынша шаралар қабылдайды.

5.4 Университет басшылығы паспортты әзірлеуге, оның сақталуына және паспорт деректерін уақтылы жаңартуға жауапты тұлғаны (тұлғаларды) тағайындайды.

5.5 Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 12 қарашадағы № 1217 қаулысымен бекітілген террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуының үлгілік паспортына (бұдан әрі – үлгілік паспорт) сәйкес екі данада жасалады, электрондық нұсқасы қатар әзірленеді.

5.6 Паспорттың жобасы Алматы қаласының терроризмге қарсы комиссиясынан университетті террористік тұрғыдан осал объектілердің тізбесіне енгізу туралы тиісті хабарламаны объект басшысы алған сәттен бастап 45 (қырық бес) жұмыс күні ішінде жасалады.

5.7 Әзірленген паспорт жобасы объектінің орналасқан жері бойынша аумақтық ішкі істер органының басшыларымен жасалғаннан кейін күнтізбелік 10 (он) күн ішінде келісіледі.

5.8 Паспорт жобасын келісу мерзімі паспорт үлгілік паспортта көрсетілген лауазымды адамға келіп түскен күннен бастап 15 (он бес) жұмыс күнінен аспайды.

5.9 Келісуші тұлғадан паспорттың жобасына ескертулер болған жағдайда, пысықтау мерзімі қайтарылған күннен бастап 15 (он бес) жұмыс күнінен аспайды, ал қайта қайтарылған кезде 7 (жеті) жұмыс күнінен аспайды.

5.10 Келісілгеннен кейін 10 (он) жұмыс күні ішінде паспортты Басқарма Төрағасы-университет ректоры (оның ішінде оны жаңарту кезінде) бекітеді.

5.11 Паспорттың бірінші данасы (түпнұсқасы) әзірленіп, бекітілгеннен кейін оның сақталуына және деректердің уақтылы жаңартылуына жауапты тұлғада сақталуға тиіс.

5.12 Терроризм актілерінің салдарын жоюға және азайтуға тартылған органдарға паспортты уақтылы беруді қамтамасыз ету мақсатында паспортқа құжаттарды екі данада уақытша беру актісі жасалады.

5.13 Құжаттарды уақытша беру актісінің бір данасы паспортпен бірге терроризмге қарсы операцияға басшылықты жүзеге асыратын жедел штабқа беріледі. Актінің екінші данасы паспортты сақтауға жауапты адамда қалады.

5.14 Паспорттың екінші данасы мен паспорттың электрондық нұсқасы (ақпаратты электрондық жеткізгіште PDF форматында) сақтау үшін ол бекітілген немесе түзетілген күннен бастап күнтізбелік он күннен кешіктірілмейтін мерзімде ішкі істер органдарының аумақтық бөлімшелеріне жіберіледі.

5.15 Паспорт:

- a) меншік құқығы,
- b) Университет басшысы;
- c) Университет атауы;
- d) Университеттің негізгі мақсаты;
- e) Университеттің жалпы ауданы мен периметрі, іргелес аумақта құрылыс салу өзгерсе немесе күрделі жөндеу, ғимараттарды (құрылыстар мен құрылысжайларды) және инженерлік жүйелерді реконструкциялау аяқталғаннан кейін, егер конструкциясында өзгерістер жасалса;
- f) Университеттің ықтимал қауіпті учаскелері;
- g) объектінің терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету үшін тартылатын техникалық құралдар өзгерген жағдайда түзетіледі.

5.16 Паспортқа түзетулер енгізу оны өзгерту себебі туындаған сәттен бастап жиырма жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады. Паспортты әзірлеу, оған түзетулер енгізу мерзімдері ұлғайған кезде университет басшылығы Алматы қаласының терроризмге қарсы комиссиясына тиісті өтінішпен жүгінеді.

5.17 Сақтауға жауапты қызметкер паспортта енгізілген өзгерістер мен толықтырулар туралы, өзгеріс себептері мен күндерін көрсете отырып, басқарма төрағасы-ректордың немесе паспортқа қол қоюға уәкілетті жауапты лауазымды адамның қолымен расталған белгілер енгізеді. Паспорттың өзгерістер болған элементтері ғана ауыстырылады.

5.18 Университет басшылығының қолы қойылған тиісті өзгерістер туралы ақпарат бір мезгілде паспорттың электрондық нұсқасын ауыстыра отырып, паспорттың екінші данасына қоса тіркеу үшін аумақтық полиция бөлімшесіне жіберіледі.

5.19 Паспорт:

- a) бес жылда бір реттен сиретпей;
- b) паспорт мәтіні тармақтарының жартысынан астамына түзетулер енгізілген жағдайда толық ауыстырылады.

5.20 Күші жойылған паспорт тиісті акт жасалып, комиссиялық тәртіппен жойылады. Акт Университетте қалады., ал актінің көшірмесі паспорттың екінші данасы сақталатын жерге жіберіледі.

6 Террористік тұрғыдан осал Университет объектілерін инженерлік-техникалық жабдықтармен жарақтандыруға қойылатын талаптар

6.1 Терроризм актісін жасаудың ықтимал салдарларын ескере отырып, сондай-ақ БҒМ 30.03.22 ж. № 117 Бұйрығының 77-тармағына сәйкес, Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университеті білім беру объектілерінің үшінші тобына жатады, ТТО, нақты толықтырылуы 10 мың адамнан астам және Республикалық маңызы бар қалада орналасқан (толтырылуына қарамастан).

6.2 Үшінші топтың объектілері міндетті түрде аумақтық ішкі істер органдарының кезекші бөлімдеріне не күзет қызметі субъектілерінің орталықтандырылған бақылау пультіне шығарыла отырып, хабардар ету жүйесімен, бейнебақылау жүйесімен, Дабыл беру құралымен (дабыл түймесі), полицияның жедел басқару орталықтарына не аумақтық ішкі істер органдарының кезекші бөлімдеріне бейнесурет беріле отырып, бейнебақылау жүйесімен, сондай-ақ аумақтық ішкі істер органдарының кезекші бөлімдерімен жарақталады кіруді бақылау және басқару жүйелері (турникеттер). Турникет құрылғыны қолмен және автоматты түрде және (немесе) қашықтықтан ашу және бұғаттау тәсілін қамтамасыз етеді.

6.3 Бейнебақылау жүйесі университет объектілеріндегі жағдайға бақылау жүргізу, сондай-ақ рұқсатсыз кіру фактісін көзбен шолып растау, жағдайды бағалау және құқық бұзушылардың әрекеттерін тіркеу мақсатында белгіленеді.

6.4 Жеке ғимаратта (ғимараттар кешенінде) орналасқан объектідегі бейнебақылау жүйесімен жабдықталады:

- 1) объектіге іргелес аумақтың периметрі;
- 2) бақылау-өткізу пункттері;
- 3) білім алушыларды сабақтарға және қосалқы бөлмелерге өткізуге арналған басты кіру есіктері;
- 4) Университетте адамдар жаппай болатын орындар, оның ішінде дәліздер, спорт және акт залдары, асханалар, фойе, киім ілетін орындар, сондай-ақ университет аумағында жайластырылған ойындарға, спорт пен демалысқа арналған алаңдар;
- 5) ықтимал қауіпті учаскелері бар аумақ пен үй-жайлар, оларға апаратын үй-жайлар (орындар), дәліздер;
- 6) тексеріп қарау үй-жайлары (бөлмелері), көлікті тексеріп қарау учаскелері (бар болса);
- 7) университет басшылығының қарауына қарай өзге де үй-жайлар мен аумақтар;

6.5 Ғимараттың бір бөлігінде орналасқан объектідегі бейнебақылау жүйесімен қамтылады:

- 1) объектіде адамдардың жаппай болу мүмкіндігі бар орындары;
- 2) бас және қосалқы кіру есіктері (бар болса).

6.6 Бейнебақылау жүйесі мыналарды қамтамасыз етеді:

1) қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі қызметкердің бекетінде орнатылған көрнекі ақпаратты телекамералардан техникалық құралға немесе алынған ақпаратты жинаудың, өңдеудің, көрсетудің және тіркеудің техникалық құралдарының жиынтығына беруді;

2) автоматтандырылған режимдегі жұмыс;

3) нақты уақыт режимінде объектідегі жағдайды бағалау мүмкіндігі;

4) ақпаратты сақтау мерзімі кемінде 30 тәулік.

6.6 Тәуліктің қараңғы уақытында, егер үй-жайлардың және объектілердің іргелес аумақтарының жарықтандырылуы телекамералардың сезімталдығынан төмен болса, көрінетін немесе инфрақызыл жарық диапазонының (ол болған кезде) жарықтандырылуы қосылады.

6.7 Бейнебақылау жүйелеріне қойылатын техникалық талаптар Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті Төрағасының 2020 жылғы 27 қазандағы № 69-ке бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21693 болып тіркелген) бекітілген Ұлттық бейнемониторинг жүйесінің жұмыс істеу қағидаларында көзделген бейнебақылау жүйелерінің ең төмен техникалық шарттарына сәйкес келеді.

6.8 Университет объектілері штаттан тыс жағдайдың туындауы (терроризм актісінің жасалу қаупі немесе жасалуы және туындаған салдарлар туралы) туралы қызметкерлерді, білім алушылар мен келушілерді жедел хабардар ету және олардың іс-қимылдарын үйлестіру мақсатында хабардар ету жүйелерімен және құралдарымен жабдықталады.

6.9 Қызметкерлерді, білім алушыларды және объектіге келушілерді хабардар ету алдын ала әзірленген жоспарға сәйкес басқа техникалық және жылжымалы байланыс құралдарының (сигнализация) көмегімен ішкі байланыс желілері бойынша жүзеге асырылады:

1) ғимараттарға, үй-жайларға, адамдар тұрақты немесе уақытша болатын объект аумағының учаскелеріне дыбыстық және жарықтық сигналдар беруді қамтамасыз етеді;

2) сөйлеу ақпаратын автоматты режимде де (бұрын жазылған мәтінді оқу), сондай-ақ қауіп сипаты, объектілерде үй-жайларда эвакуациялауды немесе бұғаттауды жүзеге асыру қажеттілігі мен тәртібі, сондай-ақ объектінің персоналының, білім алушылары мен келушілерінің қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған іс-қимылдар туралы микрофон көмегімен де трансляциялауды қамтиды. Эвакуация және үй-жайларды оқшаулау туралы ескерту жүйелері сигналдармен ерекшеленеді.

6.10 Хабарлағыштардың саны және олардың қуаты адамдар тұрақты немесе уақытша болатын барлық жерлерде қажетті естуді қамтамасыз етеді,

эвакуация жүргізілген жағдайда оны жүргізу үшін қажетті есептік уақыт ішінде әрекет етеді.

6.11 Дабыл беру құралы (мобильді немесе стационарлық) (дабыл түймесі) Университетте терроризм актісінің орын алу қаупі туралы уәкілетті органдарды уақтылы хабардар ету мақсатында орнатылады.

6.12 Дабыл беру құралымен міндетті түрде Университеттің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғалардың бекеті және жаппай өткізуге арналған объектіге кіру жабдықталады.

6.13 Дабыл беру құралы аумақтық ішкі істер органдарының кезекші бөлімдеріне не шарт жасалған күзет қызметі субъектісінің орталықтандырылған бақылау пультіне жасырын сигнал беру мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

6.14 Университет объектілерін қоршау адамдардың объектіге және объектіден еркін өтуіне және көлік құралдарының өтуіне кедергі жасау мақсатында орнатылады.

6.15 Қоршаумен аумағы бар тиісті объектілердің периметрі жабдықталады.

Негізгі қоршау:

1) еркін өтуді жоққа шығаратын және объектінің режимдік шарттарын қанағаттандыратын биік және жерге терең орнатылған болуы;

2) конструкциясы қарапайым, беріктігі жоғары және ұзақ уақытқа төзімді болуы;

3) одан өтуді жеңілдететін түйіндер мен конструкциялары болмауы тиіс. Периметрдің қоршауы мынадай сипаттамаларға сәйкес болуы тиіс:

1) барлық маусымдардың және тиісті климаттық аймақтардың сыртқы климаттық факторларына төзімділігі;

2) индустриялық кедергілерден және көлік құралдары тудыратын кедергілерден, құстар мен жануарлардың әсерінен қорғалуы.

6.16 Күзетудегі Университет объектілері күштер мен құралдарды басқару үшін ақпарат алмасу мақсатында байланыс жүйелерімен және құралдарымен жабдықталады. Байланыс жүйесі Университет аумағы шегінде ауысымның аға кезекшісі мен күзет нарядтары арасында екі жақты радиобайланысты қамтамасыз етеді.

6.17 Университет объектілері күзет және дабыл сигнализациясы, кіруді бақылау және басқару, жарықтандыру, бейнебақылау жүйесінің үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету үшін резервтік электрмен жабдықтау жүйелерімен және құралдарымен жабдықталады.

6.18 Университет объектілерінің кіру топтары, сондай-ақ көлік құралдарының қозғалыс жолдарына тікелей жақын жерде білім алушылардың жаппай болуы мүмкін орындары орналасқан жағдайда, объектілер соқтығысу қаупін болдырмау мақсатында көлік құралдарының жылдамдығын төмендету құралдарымен жабдықталады.

6.19 Университет басшылығының шешімі бойынша жекелеген объектілер күзет сигнализациясы жүйелерімен және құралдарымен жабдықталады.

6.20 Университет басшылығының шешімі бойынша объектілерде терроризмге қарсы қорғалу деңгейін арттыруға ықпал ететін қосымша инженерлік-техникалық жабдық орнатылады.

6.21 Университет объектілерінің инженерлік-техникалық жабдықтары үнемі жұмыс істейтін күйде болуы тиіс.

6.22 Университет объектілерін террористік тұрғыдан осал объектілердің тізбесіне енгізілгеннен кейін 6 ай ішінде инженерлік-техникалық жабдықпен жабдықтау мүмкін болмаған жағдайда, университет басшылығы университетті жарақтандыруға республикалық және (немесе) жергілікті бюджеттерден, бюджеттен тыс көздерден қаражат жоспарлау үшін шаралар қабылдайды, ал Алматы қаласының терроризмге қарсы комиссиясына келісуге объектіні инженерлік-техникалық жарақтандыру бойынша іс-шаралар жоспарының жобасы ұсынылады.

Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университеті техногендік сипат-тағы төтенше жағдайлар туындаған кезде террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуын және персонал мен білім алушылардың іс-қимылын ұйым-дастыру жөніндегі нұсқаулыққа

1 қосымша

Сабақ тақырыптарының нұсқалары

Университеттің басшылығы мен қызметкерлері үшін:

1. Университет басшылығы мен қызметкерлерінің нысанды миналау туралы хабарлама алу кезіндегі іс-әрекеттері.
2. Жасалған террорлық шабуыл кезіндегі университет басшылығы мен қызметкерлерінің іс-әрекеттері.
3. Терроризмге қарсы іс-қимыл бойынша профилактикалық, оқу, жаттығу іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.
4. Университеттің терроризмге қарсы қауіпсіздігін ұйымдастыру.
5. Университеттегі қауіпсіздік шаралары.

Университет объектілерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғалар үшін:

1. Жарылғыш заттарды тану және жарылыс қаупі кезіндегі тәртіп ережелері.
2. Университет объектілерінің жанында қоғамдық тәртіпсіздіктер туындаған және кепілге адамдарды алу қаупі туындаған кезде қауіпсіздікті қамтамасыз ету.
3. Университетте терроризмге қарсы іс-қимыл бойынша профилактикалық, оқу, жаттығу іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.
4. Терроризм актісі жасалған кездегі құрылымдық бөлімшелер басшыларының іс-әрекеттері

Нұсқамалар өткізу шеңберінде:

1. Қызметкерлерді, білім алушылар мен келушілерді эвакуациялау және эвакуациялау кезіндегі қауіпсіздік шаралары;
2. Объектінің әрбір қызметкерін Университет аумағы шегінде терроризм актісін жасау жағдайындағы дербес мінез-құлық тәртібімен және іс-қимылдармен егжей-тегжейлі таныстыру.

Практикалық сабақтарды өткізу шеңберінде:

1. Иесіз заттар мен күдікті заттарды табу мақсатында үй-жайларды тексеруді ұйымдастыру бойынша объектінің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғалармен практикалық іс-қимылдарды пысықтау:
 - 1) иесіз заттар, күдікті заттар табылған және миналау туралы хабар алған кездегі іс-әрекеттер;

2) иесіз заттарды, күдікті заттарды тапқан және объектіні миналау туралы хабарлама алған кезде университеттің аумақтық ішкі істер, күзет органдарымен өзара іс-қимылын ұйымдастыру;

3) университет объектілерінің қызметкерлері мен келушілерін хабардар етуді ұйымдастыру;

4) университет объектілерінің қызметкерлері мен келушілерін эвакуациялауды ұйымдастыру.

Көрсетілген іс-шараларға сәйкес келесі жаттығулар өткізіледі:

- 1) Қызметкер объектіні миналау туралы хабарламаны алған кезде;
- 2) иесіз заттар мен күдікті заттар табылған кезде;
- 3) адамдарды эвакуациялау кезінде.

Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университеті техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар туындаған кезде террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуын және персонал мен білім алушылардың іс-қимылын ұйым-дастыру жөніндегі нұсқаулыққа
2 қосымша

Техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар және терроризм актісін жасау қаупі туындаған кездегі университет қызметкерлері мен білім алушыларының іс-қимыл АЛГОРИТМІ

1 тарау Жалпы ережелер

1 Осы техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар және терроризм актісінің жасалу қаупі туындаған кездегі Университет қызметкерлерінің, білім алушыларының іс-қимыл алгоритмі (бұдан әрі - Алгоритм) техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар туындаған және терроризм актісінің жасалу қаупі туындаған жағдайларда Университеттің жұмыс істеу тұрақтылығын арттыру жөніндегі іс-шараларды басқару мақсатында әзірленді және олардың алдын алуға және оларды жоюға бағытталған.

Террористік қатерлердің алдын алу адамдардың өмірі мен денсаулығын сақтауға, Террористік қатерді жүзеге асыру қаупін барынша азайтуға және терроризм актісінің салдарын барынша азайтуға бағытталған іс-шаралар кешені болып табылады.

Техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар аймағында авариялық - құтқару және кезек күттірмейтін жұмыстарды жүргізуге дайындық жөніндегі іс-шаралар кешенін қабылдау университеттің тұрақты жұмыс істеуін қамтамасыз етуге бағытталған.

2 Терроризм актісі жасалған жағдайда Университет басшылары мен қызметкерлері құқық қорғау және арнайы органдарға жасалған терроризм актісі туралы дереу хабарлайды және университет персоналы мен білім алушыларын эвакуациялауды қамтамасыз етеді. Осы жұмысты ұйымдастыру кезінде бөгде адамдардың объектілерге және осал учаскелерге (аймақтарға, жабдықтарға) еркін кіру мүмкіндігін

болдырмауға ерекше назар аудару қажет, бұл, сөзсіз, Террористік құралдарды жеткізу мүмкіндігін, сондай-ақ бақылау, автоматика, байланыс аппаратурасының істен шығуын және т. б. болдырмайды.

Террористік іс-әрекетті мүмкіндігінше дайындау мен жүзеге асырудың негізгі белгілері:

- мінез-құлқында ықтимал террористік шабуыл объектісінің жақын ортасындағы жағдайды зерделеу, оның қызметіндегі белгілі бір аспектілерге жоғары немесе жеткіліксіз уәжделген қызығушылық байқалатын адамдардың пайда болуы;

- таңдалған объектілерде күдікті тұлғалардың бірнеше рет пайда болуы және олардың фото - және бейнетүсірілім жүргізуі;

- объектінің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін персоналмен және тұлғалармен негізсіз байланысқа түсу, олардан жұмыс режимін, қол жеткізу тәртібін, қауіпсіздікті қамтамасыз етуді шығару;

- техникалық қызмет көрсетуге қатысы жоқ адамдардың жертөлелер мен шатырларға енуі;

- бөгде келушілерде (күдік тудыратын адамдарда) объектінің ғимаратына кіре берісте күзетпен тексеру ұсынушының жеке басы туралы ақпарат бермейтін құжаттардың болуы;

- жалған ақпарат объектісінің әкімшілігі мен қызметкерлеріне хабарлау;

- осал учаскелерді және оларға қол жеткізу тәртібін, өткізу режимі және объектіні қорғау жүйесінің тәртібін зерделеу.

Террористік шабуылдың үлгілік сценарийлерін алдын ала талдау негізінде оларды төтенше жағдайларды дамытудың әрбір фазасында қолайлы, оң жағына өзгерту мақсатында нақты бастапқы, аралық және қорытынды жағдайларға тиімді әсер етуге мүмкіндік беретін іс-шаралар кешенін әзірлеу және нақты уақыт режимінде іске асыру маңызды.

Түрлі жағдайлардың алдын ала пысықталуы Терроризм актісі қатері туындаған кезде университет қызметкерлері мен білім алушыларының іс-қимыл алгоритмін, оның ішінде әдеттегі экстремалды жағдайлардағы іс-қимылдарды реттейтін мекенжай нұсқаулықтары мен жадынамаларды қалыптастыруға мүмкіндік береді.

Университеттің терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларға басшылық етуді Басқарма төрағасы-ректор Заңда және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінде белгіленген құзыреті шегінде жүзеге асырады.

3 Техногендік сипаттағы төтенше жағдайлардың алдын алу жөніндегі іс-шаралар олардың туындау ықтималдығы мен олардан келтірілуі мүмкін залалды ескере отырып жүргізіледі.

Техногендік сипаттағы төтенше жағдайлардың алдын алу жөніндегі іс-шараларды орындау қолданыстағы заңнамада белгіленген өз құзыреті шегінде Басқарма Төрағасы-Ректорға жүктеледі.

2 тарау Университет қызметкерлерінің, білім алушыларының ғимаратта және оның аумағында терроризм актісінің жасалу қаупі туындаған кездегі іс-қимыл тәртібі

4 Тәртіп университетте және оның аумағында терроризм актісінің жасалу қаупі туындаған кезде қызметкерлердің, білім алушылардың іс-қимылдарын жүйелейді және үндестіреді. Бұл тәртіпті университет басшылығы әрбір қызметкерге, ПОҚ-қа (педагокке), білім алушыға жеткізеді.

5 Университетте терроризм актісін жасау қаупі туындаған кезде жедел іс-қимыл жасауға негіз болуы мүмкін:

- қызметкерлердің, педагогтердің, білім алушылардың кез келгенінің күдікті пәнді анықтауы;

- Университетке қауіп-қатердің телефон арқылы немесе жазбаша түрде түсуі;

-Университет қызметкерлеріне, педагогтеріне, білім алушыларына қарулы шабуыл жасау болып табылады;

-террористердің қызметкерлерді, педагогтарды және білім алушыларды кепілге алуы және/немесе ұйымның ғимаратында немесе оның аумағында болуы.

-террористің Университетке шабуылы.

6 Жоғарыда көрсетілген барлық жағдайларда Университеттің басшылығы болған жағдай туралы:

-102 ішкі істер органдарының арнасына, "112" бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметіне;

-Алматы қаласының білім бөлімшесінің басшысына және Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің басшылығына дереу хабарлайды.

1 параграф Күдікті затты табу

7 Күдікті зат деп күдікті дыбыстар (*шертулер, сағаттың тықылы*) және ерекше иістер (*бадам, хлор, аммиак*) шығаратын иесіз сөмкелер, пакет, жәшік, қорап, шығыңқы сымдары, жіптері, электр таспасы бар ойыншықтар. Мұндай зат жарылғыш немесе улы химикатты заттармен (УХЗ) немесе биологиялық агенттермен (*қауіпті инфекциялардың қоздырғыштары, мысалы, күйдіргі, шешек, туляремия*) толтырылуы мүмкін.

8 Қауіпті немесе күдікті затты тапқан адамдар дереу ішкі істер органдарының "102" арнасына немесе "112" (егер ол тәрбиеленуші немесе білім алушы болса, онда тәрбиешіге немесе сынып жетекшісіне) бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметіне хабарлайды және шұғыл ден қою күштері келгенге дейін заттан қауіпсіз қашықтықта болады және болған жағдайға қатысты айғақтар беруге дайын болуға тиіс.

9 Университет басшылығының іс-әрекеті:

-қоғамдық тәртіпті қамтамасыз ету үшін Университеттің тұрақты қызметкерлері қатарынан қоршауды шығару;

-шұғыл ден қою қызметтерінің (ішкі істер органдарының бөлімшелері, жедел медициналық көмек қызметтері, өрт сөндіру есептоптары, жедел-күтқару қызметтері) қауіпті немесе күдікті зат табылған жерге кедергісіз кіру мүмкіндігін қамтамасыз етуге міндетті;

-эвакуациялау жоспарына сәйкес Университет білім алушылары мен қызметкерлерді эвакуациялау үшін шаралар қабылдайды.

10 Персоналдың іс-қимылы (қызметкерлер, педагогтер):

-Университет әкімшілігіне (телефон арқылы) және ғимаратқа ешкімді жібермеуге (олар келгенге дейін) хабарлау;

-білім алушыларды күдікті заттан қауіпсіз қашықтыққа ауыстыру (100 метрден жақын емес), жақындамау, ұстамау, ашу және олжаны ауыстырмау;

- күдікті затты тапқан адамдарға шұғыл ден қою күштері келгенге дейін қауіпсіз қашықтықта болуға және болған жағдайға қатысты айғақтар беруге дайын болуға тиіс;

-иесіз қалған заттың ықтимал иесін анықтау үшін айналадағылардан сұрау;

- радиобайланыс құралдарын, оның ішінде ұялы байланыс құралдарын осы заттың жанында пайдаланудан бас тарту;

- мүмкіндігінше анықтау уақыты мен орнын белгілеу;

-қауіпті аймаққа іргелес аумақтан білім алушыларды ұйымдасқан түрде эвакуациялауды қамтамасыз етуге көмектесу;

-қажет болса, қорғауды қамтамасыз ететін заттарға (*ғимараттың бұрышына, бағанға, қалың ағашқа, автокөлікке*) жасырынып, бақылау жасаңыз;

- объектіден шығу, мүмкін болмаған жағдайда-күрделі құрылыстың артына және қажетті қашықтықта жасырыну.

11 Білім алушылардың іс-әрекеттері:

-үрейленбеңіз, қандай жағдайда да Университет педагогтері мен қызметкерлерін тыңдаңыз;

-табылған затты ұстамаңыз, ашпаңыз және орнынан жылжытпаңыз;

- қажет болған жағдайда қорғауды қамтамасыз ететін заттардың артына тығылыңыз (*ғимараттың бұрышы, баған, қалың ағаш, автокөлік*);

- объектіден шығу, мүмкін болмаған жағдайда-күрделі құрылыстың артына және қажетті қашықтықта жасырыну.

12 Білім беру ұйымының қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғалардың іс-әрекеттері:

- күдікті затты ұстауға, жақындауға, жылжытуға болмайды;
- иесіз қалған заттың ықтимал иесін анықтау үшін айналадағылардан сұрау;

- радиобайланыс құралдарын, оның ішінде ұялы байланыс құралдарын осы заттың жанында пайдаланудан бас тартуға;

- мүмкіндігінше анықтау уақыты мен орнын белгілеу;

- ішкі істер органдарының "102" арнасына немесе "112" бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметіне және білім беру ұйымдарына күдікті заттың табылғаны туралы дереу хабарлау;

- күдікті заттың сыртқы түрін және оның анықталу мән-жайын сипаттауға дайын болу;

- дүрбелең туғызбау үшін не болғанын білу керек адамдардан басқа ешкімге жарылыс қаупі туралы хабарламаңыз;

- күдікті зат пен қауіпті аймаққа бөгде адамдардың кіруін шектеуді қамтамасыз ету;

- қауіпті аймаққа іргелес аумақтан адамдарды ұйымдасқан түрде эвакуациялауды қамтамасыз ету;

- қажет болса, қорғауды қамтамасыз ететін заттарға (*ғимараттың бұрышы, баған, қалың ағаш, автомобиль және т.б.*) жасырынып, бақылау жасаңыз.

- Жарылғыш құрылғы немесе жарылғыш құрылғыға ұқсас зат табылған кезде эвакуация мен қоршаудың ұсынылатын аймақтары:

- гранатасы – 50 метр;
- салмағы 200 г тротил шашкасы - 45 метр;
- жару құрылғысы – кемінде 200 метр;
- сыра банкі 0,33 л - 60 метр;
- дипломат (кейс) – 230 метр;
- жол чемоданы - 350 метр;
- жеңіл автомашина - кемінде 600 метр;
- шағын автобус - 920 метр;
- жүк машинасы (фургон) – 1240 метр.

2 параграф Телефон арқылы қауіптің түсуі

13 Қазіргі уақытта телефон жарылғыш құрылғылар туралы, адамдарды кепілге алу, бопсалау және бопсалау туралы ақпаратты қамтитын хабарламалардың негізгі арнасы болып табылады.

Мұндай сигналды назардан тыс қалдырмаңыз.Әңгімені сөзбе-сөз есте сақтауға тырысыңыз және оны қағазға бекітіңіз.Сөйлесу фактісі мен оның мазмұны туралы таратпаңыз, ақпаратқа ие адамдардың санын барынша шектеңіз.

14 Телефон арқылы қауіп-қатер алушының іс-әрекеті (басшы, қызметкер, педагог, білім алушы):

-Әңгіме барысында қоңырау шалушының жынысын, жасын және сөйлеу ерекшеліктерін белгілеңіз:дауыс (*қатты немесе ақырын, төмен немесе жоғары*), сөйлеу қарқыны (*жылдам немесе баяу*),айтылу (*айқын, бұрмаланған, кекіру, сыбырлап, екпінмен немесе диалектімен*),сөйлеу мәнері (*қисынды сөздер, орынсыз сөйлеу*).

- Міндетті түрде дыбыстық фонды белгілеңіз (*автомашиналардың немесе теміржол көлігінің шуы, теле - немесе радиоаппаратураның дыбысы, дауыстар, басқалар*),қоңыраудың сипатын белгілеңіз-қалалық немесе қалааралық.

- Әңгіменің нақты басталу уақытын және оның ұзақтығын белгілеуді ұмытпаңыз.

- Қалай болғанда да, әңгіме барысында келесі сұрақтарға жауап алуға тырысыңыз:

a) бұл адам қайда, кімге, қандай телефон арқылы қоңырау шалады?

b) ол қандай нақты талаптар қояды?

c) ол жеке талап қояды, делдал ретінде әрекет ете ме, әлде қандай да бір адамдар тобын білдіре ме?

d) ол қандай шарттарда немесе олар ойдан бас тартуға келіседі?онымен қалай және қашан байланысуға болады?

e) сіз бұл қоңырау туралы кімге хабарлай аласыз немесе хабарлауыңыз керек?

- Сіз және сіздің басшылығыңыз шешім қабылдау немесе қандай да бір іс - әрекет жасау үшін қоңырау шалушыдан мүмкін болатын ең ұзақ уақытқа жетуге тырысыңыз.

- Мүмкіндігінше, сөйлесу барысында ол туралы Ішкі істер органдарының 102-арнасына немесе "112" бірыңғай кезекші – диспетчерлік қызметіне және Университет басшылығына, егер жоқ болса-әңгіме аяқталғаннан кейін дереу хабарлау керек.

3 параграф Қауіптің жазбаша күйінде түсуі

15 Қауіп-қатер алушының жазбаша нысандағы іс-әрекеті (басшы, қызметкер, педагог, білім алушы):

-Алғаннан кейін мұндай құжатты, хабарласушымен барынша сақ болыңыз. Мүмкіндігінше оны таза, тығыз жабылған пластик пакетке салыңыз да, бөлек қатты қалтаға салыңыз.

- Оған саусақ іздерін қалдырмауға тырысыңыз.

- Егер құжат конвертте келіп түссе – оны тек сол немесе оң жағынан ашып, шеттерін қайшымен мұқият кесіңіз.

- Барлығын сақтаңыз: мәтіні бар құжаттың өзі, кез келген тіркеме, конверт және қаптама-ештеңені тастамаңыз.

-Құжаттың мазмұнымен таныс тұлғалар тобын кеңейтпеңіз.

-102 ішкі істер органдарының арнасына немесе "112" бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметіне дереу хабарлау қажет.

4 параграф Университет қызметкерлеріне, педагогтеріне, білім алушыларына қарулы шабуыл жасау

16 Қызметкерлерге, педагогтерге, білім алушыларыларға қарулы шабуыл жасалған кезде өзін-өзі оқшаулау үшін шаралар қабылдау, қауіпті аймақтан дереу шығу, сондай-ақ ішкі істер органдарының "102" арнасына немесе "112" бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметіне хабарлау қажет. Жасырынып, террористердің кетуін күтіңіз және мүмкін болған жағдайда ғимараттан шығыңыз.

17 Университет басшылығының іс-қимылы:

-қарулы шабуылдың фактісі мен мән-жайлары туралы Құқық қорғау және/немесе арнаулы мемлекеттік органдарды дереу хабардар ету;

-объектідегі адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша жұмысты ұйымдастыру (*эвакуациялау, ішкі кедергілерді оқшаулау, объектідегі тосын жағдай туралы хабарлау*);

-терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабтың келген күштерімен өзара іс-қимыл жасау.

18 Персоналдың іс-қимылы (қызметкерлер, педагогтер):

-жағдайды бағалаңыз, білім алушылармен бірге ғимараттан қалай кететініңіз туралы нақты жоспар жасаңыз;

- егер білім алушылармен бірге қауіпсіз эвакуациялануға мүмкіндік болса, ғимараттан шығыңыз;

- заттар мен сөмкелерді қалдырыңыз;

- қолыңызды жасырмаңыз, олар көрініп тұруы керек.

Егер ғимараттан шыға алмаған жағдайда:

-кабинеттен, топтан жылдам шығып, дәліздегі барлық білім алушылар, тәрбиеленушілер мен қызметкерлерді өз кабинетіңізге бағдар беру;

- сізге таныс емес немесе кіруге рұқсаты жоқ ересектерді кабинетке немесе топқа жібермеу;

- есікті мықтап жабыңыз, мүмкіндігінше кілтпен;

-терезелерді жабыңыз, барлық перделерді түсіріңіз немесе жабыңыз;

-шабуылдаушы оларды есікке қарап көре алмайтындай етіп білім алушыларды қабырғаға тұрғызыңыз;

- білім алушыларға "Қауіпсіз бұрыш" табыңыз;

- жарықты сөндіріп және компьютерлердің мониторларын өшіріңіз, ұялы телефондарды дыбыссыз сигналға қойыңыз;

- білім алушылар үшін тыныштықты қамтамасыз ету;

- қатысу парағын толтырыңыз (*дәліздерден кірген білім алушылар мен тәрбиеленушілерді тізімдеңіз (жоғарыда көрсетілгендей)*) және осы сыныпта болуы керек, бірақ жоқ болған білім алушылардың тізімін жасаңыз.

Ескерту: *шамдарды өшірмес бұрын, барлық қызметкерлер сабаққа қатысу журналын тауып, қолында ұстайды. Бұл барлық білім алушылар мен тәрбиеленушілерді эвакуациялауға көмектеседі.*

-спорт залындағы білім алушыларды шешінетін бөлмеге ауыстырып, барлық есіктерді құлыптап, қауіпсіз орын табу керек;

- асханалардағы білім алушыларды жақын сыныптарға көшіру қажет;

- егер қызметкерлер мен білім алушылар Университеттің ғимаратынан тыс жерде болса, олар ең жақын қауіпсіз жерге жетеді, тоқтайды, жатып қалады және қозғалмайды;

-егер қызметкерлер, білім алушылар және тәрбиеленушілер дәретханада болса, олар кабинаны жауып, жарықты сөндіреді;

-дәліздегі барлық адамдар дереу жақын сыныпқа көшіп, жарықты сөндіреді;

-медбикелер/асхана қызметкерлері/көмекші қызметкерлер өздері тұрған бөлмеде қалып, есіктерді жауып, жарықты сөндіреді;

-білім алушылар мен кітапхана қызметкерлері кітапханада қалады.

-Кітапханашылар есіктерді құлыптап, жарықты сөндіріп, балалар мен өздері үшін қауіпсіз орын табады.

Ескерту: *Басшылықтың өкіміне дейін қауіпсіз жерлерде болыңыз.*

19 Білім алушылардың іс-қимылы:

-дүрбелең болмау, барлық жағдайда мектеп қызметкерлері мен мұғалімдерін тыңдау;

-объектіні білдірмей тастап кету, мүмкін болмаған жағдайда-қауіпсіз жерде жасырыну;

-есікті құлыптау, құқық қорғау қызметкерлерінің келгенін күту;

-құқық қорғау және/немесе арнайы мемлекеттік органдарды, күзетті, персоналды, Университет басшылығын қарулы шабуылдың фактісі мен мән-жайлары туралы мүмкіндігінше кез келген тәсілмен хабардар етуге міндетті.

Ескерту: *басшының немесе педагогтардың өкіміне дейін қауіпсіз жерлерде болыңыз.*

20 Университеттің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғалардың іс-қимылы:

-қарулы шабуылдаушыны анықтау;

-мүмкіндігінше объектіде адамдардың жаппай болу орындарына оның жылжуын бұғаттау;

-қарулы шабуыл фактісі туралы объект басшылығына, құқық қорғау және/немесе арнайы мемлекеттік органдарға кез келген тәсілмен хабарлау;

-объектідегі адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету шараларын қабылдау (*эвакуациялау, ішкі кедергілерді оқшаулау*).

5 параграф Адамдарды кепілге алу

21 Басшылықтың іс-қимылы:

- білім алушылардың, педагогтердің және басқада қызметкерлердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін жоғары деңгейде қажетті жағдай ұйымдастыру;

-құқық қорғау және/немесе арнайы мемлекеттік органдарға қызметкерлерді, педагогтарды және білім алушыларды кепілге алу туралы дереу хабардар ету;

-басқыншылардың талаптарын білуге тырысу;

-терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабтың келген күштерімен өзара іс-қимыл жасау.

22 Персоналдың іс-қимылы (қызметкерлер, педагогтер):

- жақын маңдағы білім алушыларды қорғауды ұйымдастыру.

-мүмкіндігінше олардың кепілге алынуының алдын алу, ғимараттан абайлап шығару немесе үй-жайға тығылу, есікті бұғаттау, құқық қорғау органдарының қызметкерлері келгенге дейін ұстап тұру немесе ғимараттан шығу қауіпсіздігі мүмкіндігі;

- құқық қорғау және/немесе арнайы мемлекеттік органдарға кепілдікке алудың мән-жайлары мен қаскүнемдер (саны, қару-жарағы, жарақтандырылуы, жасы, лақап аты, ұлты және т.б.) туралы мүмкіндігінше кез келген қолжетімді тәсілмен және өз қауіпсіздігін кепілдік берілген қамтамасыз ету шартымен ғана хабардар етуге міндетті.

23 Білім алушылардың іс-қимылы:

-дүрбелең болмаңыз, шыдамдылық пен ұстамдылықты сақтаңыз;

-қауіпсіз жер табуға тырысыңыз; -есіңізде болсын, сіздің басып алғаныңыз туралы хабарлама алғаннан кейін арнайы қызметтер әрекет ете бастады және сіздің босатылуыңыз үшін қажет нәрсенің бәрін жасайды;

- шабуылдаушыларға қару қолдануға және адам өліміне әкелуі мүмкін іс-әрекеттерге жол бермеу;

-айырылуды, қорлауды және қорлауды тасымалдаңыз, қылмыскерлердің көзіне қарамаңыз, өзіңізді қорламаңыз.

-кез-келген әрекетті орындау үшін (отырыңыз, тұрыңыз, ішіңіз, дәретханаға барыңыз) рұқсат сұраңыз.

-егер сіз жарақат алсаңыз, қозғалмауға тырысыңыз, осылайша сіз қан жоғалтуды азайтасыз;

- арнайы қызметтер сіздің босатуыңыз бойынша операцияларды жүргізу кезінде келесі талаптарды мүлтіксіз сақтаңыз:

- еденде жатып, басыңызды қолыңызбен жабыңыз және қозғалмаңыз;
- ешқандай жағдайда арнайы қызмет қызметкерлеріне қарсы немесе олардан қашпаңыз, өйткені олар сізді қылмыскер ретінде қабылдауы мүмкін;
- мүмкін болса, есіктер мен терезелердің саңылауларынан алыс болыңыз.

24 Университеттің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғалардың іс-қимылы:

- жеке бастамасы бойынша келіссөздер жүргізбеуге;
- сақ болыңыз, қылмыскерлердің белгілерін, олардың бет-әлпетінің ерекшеліктерін, киімдерін, аттарын, лақап аттарын, мүмкін тыртықтар мен татуировкаларды, сөйлеу ерекшеліктері мен мінез-құлқын, әңгіме тақырыбын есте сақтауға тырысыңыз.

25 Кепілге алу кезіндегі іс-қимыл тәртібі:

- Қылмыскерлерді физикалық күш немесе қару қолдануға итермелейтін әрекеттерден аулақ болыңыз, қашуға тырыспаңыз.

- Өзіңізге назар аудартпаңыз.

- Егер қашудың сәттілігіне толық сенім болмаса, жүгіруге тырыспаңыз.

Террористер туралы мүмкіндігінше көбірек ақпаратты есте сақтаңыз (*саны, қару-жарағы, сыртқы келбеті, дене бітімі, екіні, әңгіме тақырыбы, темпераменті, мінез-құлық мәнері*).

- орналасқан жеріңізді анықтауға тырысыңыз.

- мүмкін болса, кез-келген қол жетімді байланыс әдісін қолдана отырып, өмірге қауіп төндірмей, сақтық танытып, не болғанын құқық қорғау органдарына немесе арнайы органдарға, қауіпсіздік бөлімшесіне немесе Университеттің күзет қызметіне хабарлауға тырысыңыз.

- қандай жағдай болмасын, тағамды елеменіз.

- жарақат алған кезде өзіңізге алғашқы медициналық көмек көрсетуге тырысыңыз.

- ең бастысы - бандиттер өздерін бақылауды тоқтатса да, дүрбелең болмау.

- терезелерден, есіктерден және террористердің өздерінен алыс тұрыңыз.

Арнайы бөлімше қызметкерлері кепілге алынған адамдарды босату жөніндегі операцияларды жүргізген кезде мынадай талаптарды сақтау қажет:

- еденге төмен қаратып жату, мүмкіндігінше қабырғаға басып, басын қолмен жабу және қозғалмау;

- ешқандай жағдайда арнайы бөлімше қызметкерлеріне қарсы немесе олардан қашуға болмайды, өйткені олар жүгірушіні қылмыскер ретінде қабылдай алады;

- егер мүмкіндік болса, есіктер мен терезелердің ойықтарынан алыс болу қажет.

6 параграф Университет ішінде және оның аумағында атыс кезінде**26 Басшылықтың іс-қимылы:**

-білім алушылардың, педагогтердің және басқада қызметкерлердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін жоғары деңгейде қажетті жағдай ұйымдастыру;

- құқық қорғау және/немесе арнаулы мемлекеттік органдарды атыс туралы дереу хабардар ету;

- қызметкерлердің, педагогтар мен білім алушылардың өмірін қорғауға арналған іс-әрекеттерді ұйымдастыру.

27 Персоналдың (қызметкерлер, педагогтар) және білім алушылардың іс-қимылы:

-егер сіз көшеде атыс естіген болсаңыз, терезе жанында тұрмаңыз, тіпті ол пердемен жабылған болса да; терезе алды тақтайының деңгейінен жоғары көтерілмеңіз;

-білім алушыларға оқ атылатын сыныпқа кіруге рұқсат бермеңіз.

-егер атыс кезінде көшеде болсаңыз, жерге жатып, баспанаға баруға тырысыңыз (*ғимараттың бұрышы, гүлзар, аялдама*), егер жақын жерде ондай болмаса, басыңызды қолыңызбен жауып, қозғалмай тік жатыңыз.

-бәрі басылған кезде сіз көтеріліп, маршрутты өзгерте отырып, межелі жерге жете аласыз.

7 параграф Университет ғимаратының жарылуы кезінде**28 Басшылықтың іс-қимылы:**

-білім алушылардың, педагогтердің және басқада қызметкерлердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін жоғары деңгейде қажетті жағдай ұйымдастыру;

-ғимараттың жарылуы туралы құқық қорғау және/немесе арнайы мемлекеттік органдарды дереу хабардар ету;

-қызметкерлердің, педагогтер мен білім алушылардың өмірін қорғауға арналған іс-әрекеттерді ұйымдастыру.

29 Персоналдың (қызметкерлер, педагогтер) және білім алушылардың іс-қимылы:

-шыны шкафтардың, витриналар мен терезелердің жанында болмауға тырысып, еденге жатыңыз;

-сіз негізгі қабырғалардың астына тығыла аласыз, өйткені көбінесе бөлімдер, төбелер, люстралар өлімге әкеледі;

- баспалдақ алаңына шықпауға, қосылған электр құралдарына қол тигізуге;

-қараңғыда қалғанда сіріңкені бірден жақпаңыз - газдың ағуы мүмкін;

-ғимараттан артқа қабырғаға басу арқылы шығу керек, әсіресе баспалдақпен түсу керек болса. Сіз бүгіліп, басыңызды қолыңызбен жабуыңыз керек-сынықтар мен әйнектер үстіне себілуі мүмкін.

-көшеде қалсаңыз, ғимараттан қашыңыз, бұл ретте карниздер және қабырғалар қадағалаңыз, олар құлап кетуі мүмкін. Сіз тез және мұқият жүруіңіз керек, өйткені үй құлаған кезде қалың шаң бұлт көтеріледі, ол дүрбелең тудыруы мүмкін.

8-параграф. Университетке террорист шабуыл жасаған кезде

30 Басшылықтың іс-қимылы:

-білім алушылардың, педагогтердің және басқада қызметкерлердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін жоғары деңгейде қажетті жағдай ұйымдастыру;

-объектіде күдікті адамның немесе адамдар тобының анықталғаны туралы ақпаратты құқық қорғау және/немесе арнайы мемлекеттік органдарға дереу беру (оның ішінде адал ниетпен әрекет ету) ;

- құқық қорғау органдарының қызметкерлеріне қаскүнемді анықтау және ұстау уақытын қысқартуы мүмкін күдікті тұлға туралы барынша толық ақпарат беру;

- адамдарды қауіпсіз эвакуациялауды және жеке қауіпсіздікті қамтамасыз ету.

31 Персоналдың іс-қимылы (қызметкерлер, педагогтер): -жақын маңдағы білім алушыларды қорғауды ұйымдастыру: ғимараттан абайлап шығару немесе үй-жайға тығылу, есікті бұғаттау, құқық тәртібі қызметкерлерінің келуін күту;

- қорғаныңыз: ғимараттан тыныш кету немесе бөлмеде жасыру, есікті құлыптау, құқық қорғау органдарының қызметкерлерінің келуін күту;

- құқық қорғау және/немесе арнайы мемлекеттік органдарды, күзетті, персоналды, Университет басшылығын қарулы шабуылдың фактісі мен мән-жайлары туралы мүмкіндігінше кез келген тәсілмен хабардар ету.

32 Білім алушылардың іс-қимылы:

- қорғаныңыз: ғимараттан тыныш кету немесе бөлмеде жасырыну, есікті құлыптау, құқық қорғау органдарының қызметкерлерінің келуін күту;

-құқық қорғау және/немесе арнайы мемлекеттік органдарды, күзетті, персоналды, Университет басшылығын қарулы шабуылдың фактісі мен мән-жайлары туралы мүмкіндігінше кез келген тәсілмен хабардар ету.

33 Университеттің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғалардың іс-қимылы:

- дәстүрлі емес діни ағымның жақтаушысын/ларын сыртқы белгілері бойынша анықтауға болады;

-мүмкіндігінше оның/олардың объектідегі адамдардың жаппай жиналу орындарына жылжуын бұғаттау;

-күдікті тұлғаны немесе тұлғалар тобын анықтау туралы Университет басшылығына, құқық қорғау және/немесе арнайы мемлекеттік органдарға кез келген тәсілмен хабарлау;

- объектідегі адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету шараларын қабылдау (эвакуациялау, ішкі кедергілерді оқшаулау және т. б.);

-қажет болған жағдайда объект бойынша (жеке өзі немесе бейнебақылау жүйесі арқылы) күдікті адамның немесе адамдар тобының қозғалысын бақылауды ұйымдастыру;

- өз қауіпсіздігіңізді қамтамасыз етіңіз.

34 Террористің сыртқы белгілері:

-ауа-райына сәйкес келмейтін, қолдан жасалған жарылғыш құрылғының (ҚЖЖК) элементтерін жасыруға арналған кең киім;

- киім астынан шығып тұрған ҚЖЖК элементтері, сымдар, тумблерлер, ажыратқыштар;

-қолында қару немесе жарылғыш құрылғыны жасыруға болатын үлкен сөмкелер немесе баулулардың болуы;

- тасымалданатын заттарға абайлап жүгіну, оларды денеге басу және оларды мезгіл-мезгіл еріксіз сезіну;

- түрлі бұзылулар (шеvronдардың болмауы, пішіннің төменгі және жоғарғы бөліктері түсінің, бас киімнің сәйкес келмеуі) болуы мүмкін бүркеніш нысанды киімді пайдалану.

3 тарау Университетте және оның аумағында терроризм актілерінің алдын алу жөніндегі практикалық іс-шаралар

35 Терроризм актілерінің алдын алу жөніндегі басшылықтың іс-қимылы:

-терроризмге қарсы іс-қимыл саласындағы басшылық құжаттардың талаптарын білу және білім алушылардың, қызметкерлердің назарына жеткізу;- ықтимал террористік қауіпке ден қою мәселелері бойынша ішкі істер органдарының бөлімшелерімен өзара іс-қимылды ұйымдастыру;

-қызметкерлердің, педагогтердің, білім алушылардың қатысуымен іс-қимыл алгоритмдерін пысықтау бойынша практикалық жаттығуларды тұрақты өткізу;

- білім беру ұйымының терроризмге қарсы қорғау шараларын іске асыруға жауапты лауазымды тұлғаны анықтау.

36 Жауапты лауазымды тұлғаның іс-қимылы:

-білім беру ұйымдарының қызметкерлерімен, педагогтарымен және білім алушыларымен жыл сайын терроризмге қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша сабақтар жоспарлау және өткізу;

-терроризм актісі қатері туындаған жағдайда мекеме аумағында және үй-жайларында іс-қимыл жасау бойынша қызметкерлермен, педагогтармен және

білім алушылармен жарты жылдықта екі реттен кем емес жаттығуларды жоспарлау және өткізу;

-Басқарма Төрағасы- Ректорға терроризмге қарсы іс-қимыл шараларын жетілдіру және қызметкерлердің, педагогтар мен білім алушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелері бойынша ұсыныстар беру;

-күн сайын Университет объектісінің жағдайын бақылауды жүзеге асыру.

37 Инфрақұрылымды басқару жөніндегі бөлімшенің (әкімшілік-шаруашылық бөлімшенің) іс-қимылы:

-Университет аумағының қараңғы уақытта жарықтандырылуын қадағалау;

-Университет аумағынан қоқысты уақытында шығаруды қамтамасыз ету;

-бөгде қылықты бөтен адамға назар аудару керек.

38 Әлеуметтік-мәдени даму жөніндегі проректордың іс-әрекеті:

-тәрбие жұмысының жылдық және айлық жоспарларына білім алушылардың, педагогтердің және Университеттің барлық қызметкерлері Құқық қорғау органдарының қызметкерлерінің қатысуымен "Террористің сыртқы белгілері", "Қолдан жасалған жарылғыш құрылғы қандай көрінеді", "Университетте оқ атылса не істеу керек", "Түрлі жарақаттар кезіндегі алғашқы медициналық көмек шаралары", "Білім алушыларды ату ниетін білдіретін тұлғаның психологиялық портреті", "Экстремистік ұйымдардың қауіптілігі", "Террористер мен экстремистер жасөспірімдер мен жастарды өздерінің қылмыстық мақсаттары үшін қалай пайдалана алады" және т.б. тақырыптарында іс-шаралар өткізуді қосу;

39 Қызметкерлер мен ПОҚ (педагогтардың) іс-әрекеттері:

- бөгде қылықты бөтен адамға назар аудару керек; зорлық-зомбылық акцияларына бейім оқушыларды анықтау; тәртіп ережелерін бұзуға бейім жекелеген білім алушыларды анықтау, оларды экстремистік ұйымдар мен реакциялық діни секталарға тарту фактілерінің алдын алу;

-террористік көріністерге ден қою алгоритмдерін пысықтау бойынша практикалық жаттығуларға белсенді қатысу;

-эвакуация бағыттарын жетілдіру бойынша ұсыныстар енгізу, жеке стресске төзімділікті және дағдарыс жағдайында басқару қабілетін арттыру.

40 Университет қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғалардың іс-әрекеттері:

- бөгде қылықты бөтен адамға назар аудару керек;

- шұғыл қызметтердің телефон нөмірлерін білу;

- күн сайын педагогтерге оқу үй-жайларының кілттерін беруді және сабақ аяқталғаннан кейін және оқу үй-жайларында тәртіп орнатылғаннан кейін кілттерді тапсыруды бақылауға;

-Университеттің күдікті келушілерін пысықтау бойынша учаскелік инспекторлармен және кәметке толмағандардың істері жөніндегі инспекторлармен өзара іс-қимылды ұйымдастыру.

-күдікті қол жүгі (*ауыр сөмкелер, жәшіктер, үлкен түйіншектер*) бар қызметкерлердің, педагогтар мен білім алушылардың кіруге әрекет жасауы туралы Университет басшылығына хабардар ету және күзету.

-Университет аумағына автокөлік құралдарын өткізу кезінде әкелінетін жүктердің тиісті құжаттары мен сипатын тексеру;

-құжаттарды тексеруге және қызметтік істер бойынша Университетке басқа ұйымдардан адамдардың келу мақсатына, келушілер кітабына тиісті жазбалар жасауға ерекше назар аудару;

- университет ғимаратына бөгде адамдардың кіруін шектеу (себептерін анықтау);

-қызметкерлердің, педагогтар мен білім алушылардың жұмысқа және сабақтарға жаппай (*жалты*) келуі және жұмыс пен сабақ аяқталғаннан кейін кетуі кезінде Университет ғимаратының кіру есіктерін бос ұстау. Тәуліктің қалған уақытында кіретін есіктер жабық күйде болуы және келген адамның қоңырауы бойынша күзетші ашады;

-жұмыс күні аяқталғаннан кейін Университеттің ішкі үй-жайларын үнемі тексеріп, әр екі сағат сайын мекеме аумағын аралап, бөгде және күдікті заттарға назар аудару;

-барлық анықталған бұзушылықтар туралы Университет басшылығына және өзінің тікелей бастықтарына дереу баяндау.

Ескертпе: *Әрбір қызметкер мен білім алушы мекемеде қауіпсіздікті қамтамасыз етуге қатысты кемшіліктер мен бұзушылықтарды анықтаған кезде бұл туралы мектеп директорына немесе оның қауіпсіздік жөніндегі орынбасарына дереу хабарлайды*

4 тарау Техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар туындаған кездегі Университет қызметкерлерінің, ПОҚ және білім алушылардың іс-қимыл тәртібі

1 параграф Өрттің (жарылыстың) пайда болуы

41 Басшылықтың іс-әрекеті:

- бұл туралы Мемлекеттік өртке қарсы қызметке (бұдан әрі - МӨҚ) 101 нөмірі бойынша телефон арқылы немесе 112 бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметке дереу хабарлау;

- адамдарды құтқару және эвакуациялау, өртті алғашқы өрт сөндіру құралдарымен сөндіру және материалдық құндылықтарды сақтау бойынша қолдан келетін шараларды қабылдау;

- өртке қарсы автоматты қорғау жүйелерінің жұмысқа қосылуын тексеру (өрт кезінде адамдарды хабардар ету);

- қажет болған жағдайда электр энергиясын өшіру (өрттен қорғау жүйелерін қоспағанда), желдету жүйелерінің жұмысын тоқтату;

- ғимарат үй-жайларында өрттің және түтіннің пайда болуын болдырмауға ықпал ететін басқа да іс-шараларды орындау;

- МӨҚ бөлімшесі келгенге дейін өрт сөндіру бойынша жалпы басшылықты жүзеге асыру (объектінің өзіндік ерекшеліктерін ескере отырып);

- өрт сөндіруге қатысатын қызметкерлердің қауіпсіздік талаптарын сақтауын қамтамасыз ету;

- МӨҚ бөлімшелерінің кездесуін ұйымдастыру және өрт ошағына кіру және өртке қарсы сумен жабдықтау үшін ең қысқа жолды таңдауға көмек көрсету.

Өрт сөндіру бөлімшесі келгеннен кейін Университет басшылығын өрт сөндіру басшысын объектінің, іргелес құрылыстар мен құрылыстардың конструкциялық ерекшеліктері, сақталатын заттардың саны мен өрт қауіпті қасиеттері және өртті ойдағыдай жою, қауіпсіздік үшін қажетті басқа да мәліметтер туралы хабардар етеді.

42 Персоналдың іс-қимылы (қызметкерлер, педагогтер):

- объектінің мекенжайы мен нөмірін, өрттің шыққан жерін, өзінің тегі мен лауазымын атай отырып, басшылыққа, сондай-ақ мемлекеттік өртке қарсы қызметке (бұдан әрі-МӨҚ) 101 нөмірі бойынша немесе 112 бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметке дереу хабарлау;

- сабақты тоқтату, электр аспаптары мен жабдықтарды тоқтан ажырату, жарықты сөндіру және терезелерді жабу;

- білім алушыларға кабинетте бар қорғау құралдарын беруге;

- сабырлық пен ұстамдылықты сақтай отырып, үрейленуге жол бермей, өрт кезінде эвакуацияның бекітілген жоспарына сәйкес оқушыларды бірінші қабатқа және одан әрі мектептен негізгі немесе қосалқы шығуға шығару;

- мүмкіндігінше зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету;

- өрт сөндірушілер мен құтқарушылардың кездесуін ұйымдастыру, оларға мектепке кіру орындарын көрсету, өрт гидранттарының люктерін орналастыру, эвакуациялау жоспары мен өрт шыққан жерді жоспарда көрсету;

- журнал бойынша білім алушыларды көшіруді жүзеге асыру, оның нәтижелері туралы Университет басшылығына баяндау.

- тәрбиеленушілерді киіндіріп, топтан шығарады, балаларды түгендейді.

43 Білім алушылардың іс-әрекеттері:

-өрт туралы дабылды естіген білім алушылар оқытушының нұсқауы бойынша эвакуациялау жоспарына сәйкес кабинет пен ғимараттан шығуы тиіс;

- эвакуациялау барысында үрейленбеу және итермеу;

-қатты түтіндеген кезде тыныс алу органдарын қорғау құралдарын пайдалану міндетті;

-эвакуациялау жоспарында көрсетілген бір жиын орнына жиналуға асықпай;

-жанында отырған курстасы жиын орнында болмаған жағдайда, дереу педагогке немесе Университет қызметкеріне хабарлаңыз.

44 Білім беру ұйымының қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғалардың іс-қимылы:

- объектінің мекенжайы мен нөмірін, өрттің шыққан жерін, өзінің тегі мен лауазымын атай отырып, басшылыққа, сондай-ақ мемлекеттік өртке қарсы қызметке (бұдан әрі-МӨҚ) 101 нөмірі бойынша немесе 112 бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметке дереу хабарлау;

- объектіні хабардар ету жүйесін іске қосу және тұтану туындағаны туралы хабарлау;

- объектінің әрбір бөлігінде адамдардың бар-жоғын тексеріп, адамдарды объектіден уақтылы эвакуациялауды бастау;

-өртті алғашқы өрт сөндіру құралдарымен оқшаулау және сөндіру бойынша шаралар қабылдау;

-мүмкіндігінше зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету;

- өрт сөндірушілер мен құтқарушылардың кездесуін ұйымдастыру, оларға объектіге кіру орындарын көрсету, өрт гидранттарының люктерін орналастыру, эвакуациялау жоспары және жоспарда тұтану орны;

-өрт сөндірушілер келгеннен кейін Ішкі істер органдарының қызметкерлері келгенге дейін аумақты қоршау керек және оған өртті сөндіруге қатысы жоқ адамдардың кіруіне тыйым салу керек.

2 параграф Ғимараттар мен құрылыстардың кенеттен құлауы

45 Басшылықтың іс-әрекеті:

-112 нөмірі бойынша бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметке дереу хабарлау;

- объектінің әрбір бөлігінде адамдардың бар-жоғын тексеріп, объектіден білім алушылар мен қызметкерлерді дереу эвакуациялауды ұйымдастыру;

-эвакуациялау барысында өту жолдарында дүрбелең мен жаншудың жолын кесу; мүмкіндігінше зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету;ғимараттан қауіпсіз қашықтықта жинау орнын анықтау; қызметкерлерді, білім алушыларды түгендеуді ұйымдастыру;

46 Персоналдың (қызметкерлер, педагогтер) және білім алушылардың іс-қимылы:

-ғимараттан мүмкіндігінше тез кетуге тырысыңыз;

-білім алушыларға педагогтің нұсқауы бойынша әрекет ету;

-ғимараттан шығарда баспалдақпен түсіңіз;

-эвакуация кезінде дүрбелең мен қысым жасамаңыз;

-мүмкіндігінше зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету; көшеге шыққанда ғимараттың жанында тұрмаңыз, ашық кеңістікке және эвакуация орындарына өтіңіз;

-ғимараттан шығу мүмкіндігі болмаған жағдайда, ең қауіпсіз орынға ие болыңыз: негізгі қабырғалардың ойықтары мен бұрыштары, қабырға арқалықтары астында;

-мүмкін болса, үстелдің астына жасырыныңыз - ол құлаған заттар мен сынықтардан қорғайды;

-терезелер мен электр құрылғыларынан алыс болыңыз.

47 Университеттің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғалардың іс-қимылы:

- объектінің мекенжайы мен нөмірін, құлау орнын атай отырып, 112 нөмірі бойынша бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметке дереу хабарлау;

- объектінің ескерту жүйелерін іске қосу, құлау және әрекет ету тәртібі туралы хабардар ету;

- объектінің әрбір бөлігінде адамдардың бар-жоғын тексеріп, адамдарды объектіден уақтылы эвакуациялауды бастау;

-қирау нәтижесінде пайда болған өртті алғашқы өрт сөндіру құралдарымен оқшаулау және сөндіру бойынша шаралар қабылдау;

- мүмкіндігінше зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету;

- өрт сөндірушілер мен құтқарушылардың кездесуін ұйымдастыру, оларға объектіге кіру орындарын көрсету, өрт гидранттарының люктерін орналастыру, эвакуациялау жоспары және жоспарда құлау орны;

-өрт сөндірушілер келгеннен кейін Ішкі істер органдарының қызметкерлері келгенге дейін аумақты қоршап, оған авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізуге тартылмаған адамдардың кіруіне тыйым салу қажет.

Егер сіз үйіңдіде болсаңыз, іс-әрекеттер:

- терең тыныс алыңыз, дүрбелең мен қорқынышқа бой алдырмаңыз;
- бетіңізді төмен қаратып, қауіпсіз жерге көшуге тырысыңыз (үйіңдінің бұрыштары);
- өзіңізді тексеріп, мүмкіндігінше өзіңізге алғашқы көмек көрсетіңіз; айналаңыздағы кеңістікті мүмкіндігінше мұқият кеңейтіңіз;
- металл заттармен ырғақты соғу арқылы сигнал беріңіз;
- бұлшықетті еркін және денеңізге шынтақты қысып, байқаған тар жол арқылы шығуға ұмтылыңыз;
- үмітсіздікке ұшырамаңыз және көмек күтіңіз.

3 параграф Атмосфераға күшті әсер ететін улы, радиоактивті шығарын-дылармен авариялардың туындауы және биологиялық қауіпті заттар (КӘУЗ)

48 Басшылықтың іс-әрекеті:

- бұл туралы 112 нөмірі бойынша бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметке дереу хабарлау;
- Университеттің қызметкерлері мен білім алушылары арасында жұқтыруды болдырмау, эвакуациялау және құтқару бойынша қолдан келген шараларды қабылдау;
- қажет болған жағдайда ғимараттың терең жертөлесінде жасырынуға;
- өртке қарсы автоматты қорғау жүйелерінің жұмысқа қосылуын тексеру (өрт кезінде адамдарды хабардар ету);
- жұқтыру бұлтының таралуын болдырмау үшін желдету жүйелерінің жұмысын тоқтата тұру;
- жұқтыру бұлтының дамуын алдын алуға, ықпал ететін басқа іс-шараларды орындау;
- мүмкіндігінше зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету; объектінің ғимаратына кіруді шектеу;
- ғимараттан қауіпсіз қашықтықта жинау орнын анықтау; қызметкерлер, педагогтер және білім алушылармен тілдесуді ұйымдастыру.

49 Персоналдың іс-қимылы (қызметкерлер, педагогтер):

- сабақты тоқтату, электр приборлары мен жабдықтарын тоқтан ажырату, жарықты сөндіру және терезелерді жабу;
- білім алушыларға кабинетте бар қорғаныс құралдарын (мақта-дәке таңғыштар) беру;
- сабырлық пен ұстамдылықты сақтай отырып, үрейленуге жол бермей, білім алушыларды бірінші қабатқа шығаруға және одан әрі бекітілген

эвакуациялау жоспарына сәйкес Университеттен негізгі немесе қосалқы шығу орындарына шығару;

- мүмкіндігінше зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету.Ғимараттан эвакуациялау кезінде келесі ережелерді сақтау керек:жылдам қозғалып, бірақ жүгірмей және шаң көтермеу;

- қабырғаға сүйенбеу және айналадағы заттарға қол тигізбеу;
-жол бойында кездесетін сұйықтық тамшыларына немесе белгісіз заттардың ұнтақ тәрізді шашырандыларын баспау;

- жеке қорғаныс құралдарын алуға болмайды;

-тамақ ішпеу, су ішпеу;

-ғимараттан қауіпсіз қашықтықта орналасқан жиналу орнына бару;

-білім алушылармен тілдесу және Университет басшылығына есеп беру.

50 Білім алушылардың іс-әрекеттері:

-білім алушылар КӘУЗ шығарындылары туралы құлақтандыру сигналын естігенде, педагогтың нұсқауларын орындауы тиіс;

- мақта-дәке таңғышын тағу;

- эвакуация кезінде үрей тудырмай және қысым жасамау;

- мүмкіндігінше зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету.Ғимараттан эвакуациялау кезінде келесі ережелерді сақтау керек:жылдам қозғалып, бірақ жүгірмеу және шаң көтермеу;

- қабырғаға сүйенбеу және айналадағы заттарға қол тигізбеу;

- жол бойында кездесетін сұйықтық тамшыларына немесе белгісіз заттардың ұнтақ тәрізді шашырандыларын баспау;

- жеке қорғаныс құралдарын алуға болмайды; тамақ ішпеу, су ішпеу;

-ғимараттан қауіпсіз қашықтықта орналасқан жиналу орнына бару;

-жанында отырған куртасы жиын орнында болмаған жағдайда, міндетті түрде дереу педагогқа, қызметкерге немесе Университеттің басшылығына хабарлау.

51 Университеттің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғалардың іс-қимылы:

- объектінің мекенжайы мен нөмірін және болған оқиға туралы ақпаратты атай отырып, басшылыққа, сондай-ақ 112 нөмірі бойынша бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметке дереу хабарлау;

- объектінің ескерту жүйелерін іске қосу және КӘУЗ шығарындылары туралы хабардар ету;

- объектінің әрбір бөлігінде адамдардың бар-жоғын тексеріп, адамдарды объектіден уақтылы эвакуациялауды бастау;

- мүмкіндігінше зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету;

- құтқарушылардың кездесуін ұйымдастыру, оларға объектіге кіру орындарын көрсету, өрт гидранттарының люктерін орналастыру, эвакуациялау жоспары және жоспарға шығару орны;

- құтқарушылар келгеннен кейін ішкі істер органдарының қызметкерлері келгенге дейін аумақты қоршау керек және оған зарарсыздандыру жөніндегі іс-шараларға қатысы жоқ адамдардың кіруіне тыйым салу қажет.

5 тарау Университеттің білім алушыларды және қызметкерлерді техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар туындаған кездегі қорғау тәсілдерімен іс-әрекеттерді оқыту бойынша практикалық іс-шаралар

52 Университеттің білім алушыларды және қызметкерлерді техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар туындаған кездегі қорғау тәсілдерімен іс-әрекеттерді оқыту тыңдаушыларда мақсатты және арнайы ұйымдастырылған процесс: адам жағдайында туындайтын қауіп-қатерлерден қорғану үшін қажетті білім, дағдылар мен дағдыларды қалыптастыру. Төтенше жағдайлар немесе төтенше жағдайлардың қайталама зақымдайтын факторларының әсері сондай-ақ апаттар мен табиғи апаттар.

53 Университеттің қызметкерлерін, білім алушыларды техногенді сипаттағы төтенше жағдайларда қорғану әдістері мен әрекеттері келесі болып табылады:

1) мінез-құлық ережелерін, төтенше жағдайлар кезінде қорғаныс және іс-қимыл әдістерін зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету әдістерін, жеке және ұжымдық қорғаныс құралдарын қолдану ережелерін үйрету;

2) төтенше жағдайлардың алдын алу және олардың салдарын жою бойынша шараларды ұйымдастыру мен жүргізудің практикалық дағдыларын жетілдіру;

3) жаттығулар мен жаттығулар барысында техногендік сипаттағы төтенше жағдайларда әрекет ету тәртібі, сондай-ақ құтқару және шұғыл жұмыстарды жүргізу,

54 Төтенше жағдайларда алдын алуда Университет басшылығының іс-қимылы:

- азаматтық қорғаныс саласындағы басшылық құжаттардың талаптарын білу және білім алушылардың, қызметкерлердің назарына жеткізу;

- әртүрлі төтенше жағдайға әрекет ету мәселелері бойынша ішкі істер, азаматтық қорғау органдарының бөлімшелерімен өзара іс-қимылды ұйымдастыру;

-Қазақстан Республикасы ішкі істер министрінің 2020 жылғы 2-шілдедегі №494 "Халыққа және азаматтық қорғау саласындағы мамандарға хабар беру, білімді насихаттау, оқыту қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылы 15 сәуірде № 20990 боп тіркелген) бұйрығына сәйкес қызметкерлердің, педагогтердің, білім алушылардың қатысуымен іс-қимыл алгоритмдерін пысықтау бойынша практикалық жаттығуларды тұрақты өткізу;

-азаматтық қорғау шараларын іске асыруға жауапты лауазымды тұлғаны анықтау.

55 Жауапты лауазымды тұлғаның іс-қимылы:

-Қызметкерлермен, педагогтармен және білім алушылармен жыл сайын азаматтық қорғау мәселелері бойынша сабақтар жоспарлау және өткізу;

-қауіп төндіретін төтенше жағдай туындаған жағдайда мекеме аумағында және үй-жайларында іс-қимыл жасау бойынша қызметкерлермен, педагогтармен және білім алушылармен жартыжылдықта екі реттен кем емес жаттығуларды жоспарлау және өткізу;

-Басқарма Төрағасы-Ректорға азаматтық қауіпсіздік шараларын жетілдіру және қызметкерлердің, педагогтар мен білім алушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелері бойынша ұсыныстар беру;

-күн сайын Университет объектісінің жағдайын бақылауды жүзеге асыру.

56 Инфрақұрылымды басқару (Әкімшілік - шаруашылық жұмыс) жөніндегі бөлімше басшыларының іс-қимылы:

-Университет аумағының қараңғы уақытта жарықтандырылуын қадағалау;

-Университет аумағына арнайы және авариялық-құтқару құралдарының кедергісіз өтуін қамтамасыз ету;

-Университет аумағынан қоқысты уақытында шығаруды қамтамасыз ету;

-қорғаныс құралдарының дұрыс күйін қамтамасыз ету (өрт гидранттары, өрт сөндіргіштер мен электр панельдер).

57 Әлеуметтік-мәдени даму жөніндегі проректордың іс-әрекеті:

-тәрбие жұмысының жылдық және айлық жоспарларына білім алушылардың, педагогтардың және Университет, құқық қорғау органдары және азаматтық қорғау мәселелері жөніндегі органдар қызметкерлерінің қатысуымен іс-шаралар өткізуді енгізу.

58 Оқытушылардың іс-әрекеттері:

-төтенше жағдайларды жою алгоритмдерін әзірлеу бойынша практикалық сабақтарға белсенді қатысу;

-эвакуация бағыттарын жетілдіру бойынша ұсыныстар енгізу, жеке стресске төзімділікті және дағдарыс жағдайында басқару қабілетін арттыру.

59 Университет қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғалардың іс-әрекеттері:

-шұғыл қызметтердің телефон нөмірлерін білу;

-күн сайын педагогтерге оқу үй-жайларының кілттерін беруді және сабақ аяқталғаннан кейін және оқу үй-жайларында тәртіп орнатылғаннан кейін кілттерді тапсыруды бақылауға;

-білім алушыларды өткізуді ұйымдастыруға бақылауды жүзеге асыру.

60 Білім алушылардың іс-қимылы:

-сабақтың басталуына уақтылы дайындық мақсатында Университетке алдын-ала келу.

Негізгі және қосалқы ғимараттарға қойылатын міндетті талаптар:

1) Университет ғимараттарының шатыр, жертөле, қосалқы бөлмелері мен апаттық шығулар жабық және мөрленген, сондай-ақ олардың жолдары сол немесе басқа бөлмеге кедергісіз кіру үшін қоқыстанбаған;

2) апаттық шығулар мен басқа да қосалқы үй-жайлар кілттерінің екінші нұсқасы белгілі бір жерде (күзет бекеті, қарауыл) орналасқан;

3) барлық өрт крандары, өрт сөндіргіштер және электр қалқандары мөрленген.

Қалалық шұғыл қызмет телефондары

Алматы қаласы әкімдігінің жедел кезекшісі	271-66-19
Алматы қаласы полиция департаментінің жедел кезекшісі	102, 254-40-92
Бостандық ауданы ПБ жедел кезекшісі	254-47-02
ҰҚКД Алматы қаласы бойынша жедел кезекшісі	375-93-75
Алматы қаласы бойынша ТЖД жедел кезекшісі	101, 394-57-39
Бостандық ауданы бойынша КҚБ жедел кезекшісі	337-87-16
Алматы қ. жедел медициналық көмек	103
Алматы қаласы ҚБТУ (СЭС) департаментінің қабылдау бөлмесі	382-33-78
Бостандық ауданы бойынша ҚБТУ (КЭС) басқармасының қабылдау бөлмесі	274-45-44

Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университеті техногендік сипат-тағы төтенше жағдайлар туындаған кезде террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуын және персонал мен білім алушылардың іс-қимылын ұйым-дастыру жөніндегі нұсқаулыққа
3 қосымша

Терроризмге қарсы дайындық бойынша оқу іс-шараларын есепке алу журналы
(титулдық бет)

Терроризмге қарсы дайындық бойынша оқу іс-шараларын өткізудің есепке алу журналы № _____

Журналды жүргізуді бастау күні " ____ " _____ 20__ ж.

Журналды жүргізудің аяқталу күні " ____ " _____ 20__ ж.

(ішкі жағы)

1-бөлім. Нұсқаулық

р/с	Нұсқаманы өткізу күні	Нұсқау берушінің аты болған жағдайда және лауазымы	Нұсқаулық түрі	Нұсқаманы өткізген адамның аты болған жағдайда және лауазымы	Нұсқаманы алған адамның қолы	Нұсқаманы өткізген адамның қолы
	2	3	4	5	6	7

2-бөлім. Сабақ

1. Сабақты өткізу күні.
2. Сабақтың тақырыбы.
3. Оқу сұрақтары.
4. Қатысқан қызметкерлер саны.

Сабақ өткізген адамның қолы.

Төтенше жағдайлар кезіндегі адамдарды жинау орындарының схемасы

Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ білім алушылары мен қызметкерлерінің жиналу орны:

- Қ.И.Сәтбаев ескерткішінің жанында- БОҒ, Тіркеу кеңсесі
- Сәтбаев көшесінің оң жағындағы тұрақ -МФ, МЖИ, МЖФ
- ҚКО артқы жағындағы футбол алаңы – АЖҚИ, ҚКО, FabLab, №1,2,3,4 жатақханалар
- ТМФ артындағы бақ- ТМФ, ОӨО
- ӘИИ алаңы- ӘИИ
- №6 жатақхананың ауласы- №6 жатақхана
- №5 жатақхананың ішкі ауласы- №5 жатақхана

Өзгерістерді тіркеу парағы _____

Өзгерістің реттік нөмірі	Құжаттың бөлімі, тармағы	Өзгерту түрі (ауыстыру, жою, қосу)	Хабарлама нөмірі мен күні	Өзгеріс енгізілді	
				Күні	Аты-жөні, қолы

